

Bladet

NR.3

Nyt fra bibliotekets kulturskov efterår 2023

LYDPRØVE

Bæench

Vi taler med det lokale band, der spiller ung, melankolsk og rå Manchester-rock.

9 SPØRGSMÅL TIL KRIMIFORFATTEREN

Lone Theils

Om den første store læseoplevelse. Og om bl.a. Bjarne, Blixen og Brøgger.

INTERVIEW

Annette Bjergfeldt

Forfatteren bag "Højsangen fra Palermovej" er aktuell med en ny bog om Mr. Saito...

LÆSELYST

Bare LÆS!

Læseglæde er i højsædet, når vi slår dørene op til den nye læsefestival LÆS!

UNGE

Lyden af drengeliv

Vi taler med Jonas Kleinsmidt om drengegrupper og teenagetid.

GRØN OPSKRIFT

Bæredygtig Badass

...og opskrift på grøntsagslasagne.

Smukke forsider | Læderworkshop | Krydsord

GRATIS!

Kultur fra
dit bibliotek

Horsens Kommunes
Biblioteker

Samtale, debat og læselyst

Kære læser, bibliotekerne er din kommunes fælles- og samlende sted for viden, oplevelser og refleksion. Folkebiblioteket går forrest, når det gælder den frie adgang til analoge eller digitale materialer, uanset om det er litteratur, musik eller film. Men biblioteket er også et sted, hvor du både kan spejle dig i vores samlinger, men også i andre mennesker, og hvor du kan blive klogere på det, du ikke naturligt spejler dig i.

– Men biblioteket er også et sted, hvor du både kan spejle dig i vores samlinger men også i andre mennesker, og hvor du kan blive klogere på det, du ikke naturligt spejler dig i.

Med "Bladet" vil vi derfor, med afsæt i de mangeartede materialer, som vi udlåner og formidler, vække din interesse for alt det, biblioteket også er i en verden i konstant forandring. Fordi biblioteket også er en uafhængig arena for samtale og debat, hvor demokratiske samtaler kan opstå. Det sker fx gennem bibliotekernes arbejde med FN's 17 Verdensmål, som biblio-

teket i samarbejde med andre relevante aktører aktivt arbejder med at formidle gennem *din* deltagelse og nysgerrighed, uanset om det handler om klimaindsats, ligestilling, sundhed og trivsel eller ét af de 17 andre verdensmål

Biblioteket har, når vi deler materialerne med hinanden, siden den første bibliotekslov i 1920, været bannerfører for bæredygtighed. Og derfor slår "Bladet" også et slag for det, det hele startede med, læsningen. Det slag skal blandt andet slås i bibliotekets nye læsefestival, LÆSI!, som du kan læse meget mere om her i "Bladet". For gennem læsning lærer man at forstå sig selv og andre bedre. Man får kendskab til gamle ideer, og man finder på nye. Når man læser, vokser man ind i et fantastisk fællesskab af andre læsende mennesker.

Vi glæder os derfor til at se dig på biblioteket, dit demokratiske drivhus, uanset om du skal benytte vores mange services og arrangementer eller tanke op til stimulering af læselysten. For biblioteket er et sted, hvor der er både rum til fællesskab, spejling, debat og plads til fordybelse. 📖

Med venlig hilsen

Claus Hagstrøm Hansen
Biblioteksleder

Svært ved at læse? Alle artiklerne i magasinet findes også på www.horsensbibliotek.dk/bladet23, hvor du kan bruge skærmlæser og lignende.

Udgiver

Horsens Kommunes Biblioteker
Tobaksgården 12
8700 Horsens

Redaktion

Claus Hagstrøm, Janus Andersen, Marie Hastrup Sørensen, Jette Holst, Anna Mathilde Nielsen, Gro Johanne Vase og Morten Walther Rasmussen. Se de enkelte skribenter under artiklerne.

Musik til arbejdet – inspiration til dig:

Mens vi arbejdede på dette magasin, lyttede vi bl.a. til SURVIVE, Turbolens, Blauue Blume, Max Richter, Thåström, Peter Gabriel, Buzzcocks, James Yorkston, chien noir og Pomme.

Ansvarshavende redaktør

Claus Hagstrøm, Biblioteksleder

Tryk & oplag

Grafisk Forum, Horsens, 2000 stk.

Tilrettelægning og layout

Morten W. Rasmussen

Forsidefoto

Annette Bjergfeldt fotograferet af Petra Kleis.

Teksten på bagsiden...

På bagsiden af dette magasin finder du teksten til Danmarks klimasang, "Det regner med muligheder" af Jonas Dueholm og Ida Wenøe – sidstnævnte kan du læse mere om på side 30.

Horsens Kommunes
Biblioteker

08

26

08 | Læsefestivalen hedder...

...LÆS! og er hverken mere eller mindre end navnet antyder. Det handler om at læse – og alle kan være med.

10 | Kryds og tværs

Hold hjernen i gang, og se om du kan løse den Kryds & tværs der gemmer sig på siden.

14 | Det er kun for børn!

Voksne, hold jer væk fra disse sider! De er kun for børn og byder på gåde, labyrint og anbefalinger.

18

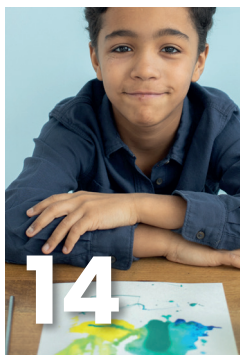
22

18 | Lokal Manchester-rock

Det lokale band Bænych har spillet på bl.a. Jelling Festival. Vi har talt med et band med store ambitioner.

22 | Om fraklip, fællesnævner...

...og klumpfødder. Både vores interview med Annette Bjergfeldt og hendes nye roman kommer vidt omkring!

14

26 | Mød en bæredygtig badass

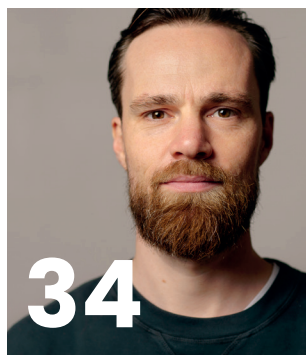
Og få en lækker opskrift på grøntsagslasagne, når Gitte-marie Johansen fortæller.

28 | Et grønnere bibliotek

Læs om bibliotekernes indsats ift. Verdensmålene, og læs om, hvordan Danmarks klimasang blev til.

38

34

34 | Lyden af et drengeliv

Vi taler med Jonas Kleinschmidt om hans ungdomsbøger – og du får en playliste til bøgerne.

38 | Horsens får én over nakken...

...i to bøger fra efteråret 2022. Men vreden mod byen lader til at være mere kompleks end som så.

40 | Fra 3D-print til lædersyning

Du skal da til workshop i værkstedet! Eller måske bare bruge maskinerne. Vi giver en introduktion.

40

42

42 | 9 spørgsmål til Lone Theils

...som blandt andet kvitterer med et godt skriveråd.

47 | Hvad er regnbuehylder?

Det kan du blive klogere på her i magasinet. Du får også en række regnbuefacts og anbefalinger.

Hvad låner vi?

Vi har kigget i statistikkerne og fundet de 6 mest lånte materialer i forskellige kategorier. Kig med, og lad dig inspirere af, hvad andre læser eller lytter til.

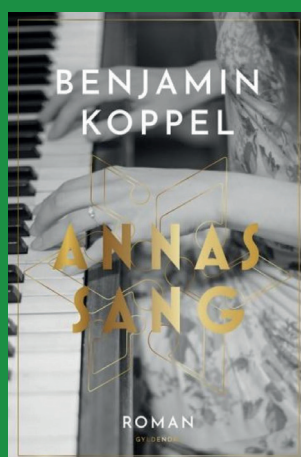
Tekst: Horsens Kommunes Biblioteker | Foto: Diverse forlag

Krimier

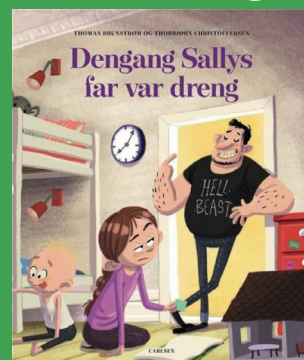
1. **"Elins død"**
Sara Blædel
2. **"Skyggeriget"**
Kim Faber
3. **"Opløst"**
Sara Blædel
4. **"Mord på kostskolen"**
Lucinda Riley
5. **"Det brændende blad"**
Katrine Engberg
6. **"Natrium chlorid"**
Jussi Adler-Olsen

Romaner

1. **"Annas sang"**
Benjamin Koppel
2. **"Hvor flodkrebsene synger"**
Delia Owens
3. **"Meter i sekundet"**
Stine Pilgaard
4. **"Den røde glente"**
Elsebeth Egholm
5. **"11%"**
Maren Uthaug
6. **"Vand til blomster"**
Valérie Perrin

Billedbøger

1. **"Dengang Sallys far var..."**
Thomas Brunstrøm
2. **"Sallys far er sygt pinlig"**
Thomas Brunstrøm
3. **"I form med Tapiren!"**
Jakob Martin Strid
4. **"Sallys far bander..."**
Thomas Brunstrøm
5. **"Sallys fars fede ferie"**
Thomas Brunstrøm
6. **"Vitello skal være storebror"**
Kim Fupz Aakeson

Alle titler er de hyppigst lånte materialer i perioden 1. januar-1. juli 2023

Kun bøger? | Lån dyner, DVD, brætspil

Du ved det måske ikke, men på biblioteket er der meget andet end bøger og aviser, du kan låne. Du kan for eksempel låne en kugle-dyne, en computer, kopimaskine og scanner, 3D-printer, møde-rum, brætspil, legetøj, DVD-film og en ble til de små, hvis uheldet er ude. Du kan også altid få en anbefaling – og den må du beholde.

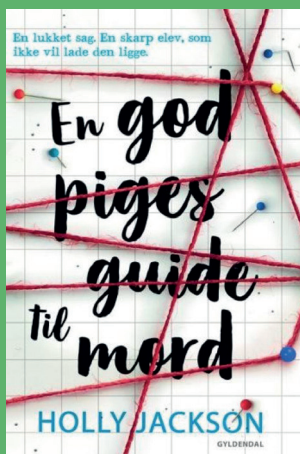
Få anbefalinger
af nyheder
i vores podcast

Og masser af
dugfriske anbefalinger
fra alle os på:

Ungdom

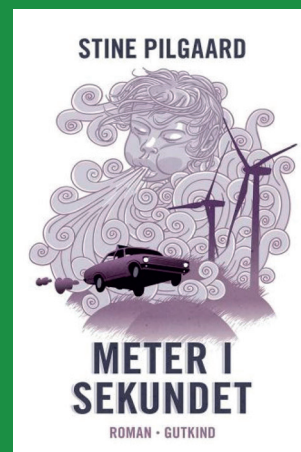
1.
"En god piges guide til..."
Holly Jackson
2.
"En af os lyver"
Karen M. McManus
3.
"A good girl's guide to..."
Holly Jackson
4.
"Au Pair"
Kim Fupz Aakeson
5.
"Heart bones"
Coleen Hoover
6.
"Dødsspillet"
Suzanne Collins

Vinyler

1.
"1"
The Beatles
2.
"A moon shaped pool"
Radiohead
3.
"Did you know that there's..."
Lana Del Rey
4.
"Heaven or Las Vegas"
Cocteau Twins
5.
"Hjem fra fabrikken"
Andreas Odbjerg
6.
"In a silent way"
Miles Davis

Lydbøger

1.
"Meter i sekundet"
Stine Pilgaard
2.
"Annas sang"
Benjamin Koppel
3.
"Jeg anerkender ikke..."
Glenn Bech
4.
"Den tavse enke"
Sara Blædel
5.
"Fanden tage dig"
Niels Frank
6.
"Vinterland"
Kim Faber og Janni Pedersen

Har du fået mulkt?

Bibliotekerne har deres helt egne ord, der ikke bruges så ofte uden for materialsamlingen. Her er **et par udtryk, du kan støde på**, når du bruger biblioteket.

Af Janus Andersen, formidler

"Materialer"

Der har allerede sneget sig et biblioteksord ind herover, nemlig "materialesamlingen". Måske har du bestilt en sær, gammel bog via bibliotek.dk og fået svar tilbage om "materialet". Men hvorfor snakke om materialesamling, når man kunne bruge begreber som bogpalads eller videnskolektion, der har noget mere schwung? Det hænger sammen med en gammel opfattelse af, at biblioteket kun låner bøger ud. Og i dag går folk stadig ud af dørene med bøger – men også med musik, brætspil, tegneserier, et sparometer eller en terapidyne. Og der må vi bibliotekarere bøje os for realiteterne: Nogle gange er det kedelige ord det mest dækkende. Derfor laver vi "materialevalg", når vi køber nyt til biblioteket, og "materialepleje", når vi vælger de bøger, film og så videre, der skal kasseres.

"Fjernlån"

Man kunne tro, at "fjernlån" var noget fra corona-pandemien: At vi slynger de ønskede materialer til låneren med underhåndskast og afstand. Helt så dramatisk er det ikke. Fjernlån er bare materialer fra andre biblioteker, og der er det danske samarbejde helt unikt. Findes det på et bibliotek, så kan du højst sandsynligt låne det på Horsens Kommunes Biblioteker – og endda selv søge det frem – bare brug bibliotek.dk.

"Alfabetiseringsregler"

Alle ved, at bibliotekarere er glade for alfabetet. Og alfabetet er alfabetet – det går fra A til Å, og der er ikke rigtig nogle smutveje på ruten. Men hvorfor er det så, at Cormac McCarthys moderne westerns ikke står, hvor de burde? Og Yrsa Sigurðardóttirs iskolde krimier står under Y i stedet for S? Det skyldes alfabetiseringsreglerne; mere specifikt: præfikset Mc ordnes som Mac, og islandske forfattere alfabetiseres efter islandsk navneskik efter fornavnet. Alfabetet er stadig alfabetet, men der er visse ting, som er svære at få med i alfabetsangen.

"DK5"

Man ved, matematikken bliver besværlig, når den involverer bogstaver, men det er heldigvis ikke dét, der er

tilfældet her. Bortset fra at DK5 hjælper dig til at regne ud, hvor bøgerne står. Og mere præcist fagbøgerne, som er samlet efter det emne, de handler om. Det betyder, at man ikke behøver at have en lang liste med navne, hvis man er interesseret i 2. verdenskrig, men blot kan lede under 91.93. Det er nemlig DK5-nummeret for den del af historien. Eller 64.12, hvis du vil finde bagebøger. Men nogle gange kan det være en god ide med en seddel alligevel. Er du f.eks. interesseret i dansk som andetsprog, skal du finde hen under 37.1489699, og dét er en lang smøre at huske.

"Katalogisering"

Har du nogensinde været på jagt efter en ældre bog, hvor du ikke kendte forfatter og titel? Så har du måske hørt en bibliotekar mumle noget om, at de er "katalogiserede, som en vis herre læser Bibelen". Eller noget i den retning. Det sker, fordi bibliotekarere er passionerede, og fordi bibliotekssystemer ikke søger i fuldt tekst, som f.eks. Google gør det. I stedet søger man i katalogiseringerne – systematisk, men også med korte beskrivelser af materialerne: Med emneord, beskrivelser og andre metadata. Og hvis man kender det system, kan man søge meget specifikt på en måde, som Google ikke kan, ligesom der selvfølgelig også er mangler. Bibliotekssystemet kan være en barsk partner, der ikke tolererer slåfejl, men det belønner også kreativitet. Og nogle gange må man mumle et par bandeord, når man slås med det, men det betyder ikke, at vi ikke holder af det.

"Mulkt"

Du skal nok have været heldig, hvis du har hørt ordet mulkt på biblioteket – eller også er du oppe i årene. Men ikke desto mindre vil jeg lige tage det med her, for det er, hvad min barnheds bibliotek kaldte bøder, og det er sjældent, det bruges i dag. Men det er også sjældnet, folk betaler bøder, da de har mulighed for at blive varskoet – både på mail og app, inden de lånte materialer skal afleveres igen. Vi ses blandt materialer og fjernlån. 📌

Husk, du kan
betale din mulkt
online

Månedens forfatter

Vores podcast om månedens forfatter er knyttet op på en Litteratursalon, hvor vi går i dybden med udvalgte forfatterskaber fra hele verden. Lyt med og kig forbi.

Af Thomas Vang Glud, formidler | Foto: Spencer Ostrander

Månedens forfatter udkommer én gang om måneden på bibliotekets podcast-kanal "Kulturskoven".

Hvert enkelt podcastafsnit er knyttet op på en Litteratursalon, og her vil der være et oplæg fra en af bibliotekets formidlere samt en efterfølgende samtale om forfatterskabet. Der vil være mulighed for at diskutere, stille spørgsmål og undre sig sammen med andre. Det er interessant at se på forfatterskaber som helhed, fordi det giver et blik på, hvordan litteraturen fra en enkelt forfatter forandrer sig.

I første sæson af "Månedens forfatter" var vi ude i verden og talte om både Annie Ernaux, Carlos Ruiz Zafón, Virginia Woolf, Elene Ferrante og Paul Auster.

I anden sæson bliver vi i Norden, og her kan du via både podcasts og Litteratursalon'er bliver klogere på en række forfattere – se nedenfor. 📖

Månedens forfattere efterår 2023

Caspar Eric

Torsdag d. 31. august kl. 11.00

Leif Panduro

Torsdag d. 21. september kl. 11.00

Vibeke Marx

Torsdag d. 28. september kl. 11.00

Martin Jensen

Torsdag d. 26. oktober kl. 11.00

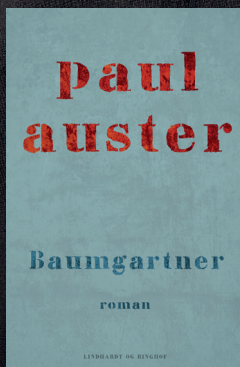
Astrid Lindgren

Torsdag d. 30. november kl. 11.00

Du kan lytte til
Månedens forfatter
lige her

Litteratursalon er gratis og foregår på Horsens Bibliotek, 1. sal. Vi giver en kop kaffe eller te, hvis du medbringer din egen kop. Podcasts om månedens forfatter kan du lytte til dér, hvor du lytter til podcasts.

Dansk verdenspremiere

Månedens forfatter i maj 2023 var den amerikanske forfatter Paul Auster. Auster er forfatter til en række anmelderroste romaner oversat til mere end 30 sprog. Hans attende roman, "Baumgartner", får verdenspremiere på dansk og er i boghandlerne den 6. oktober, men lidt senere på dit bibliotek. Amerikanske læsere må vente til november. Det er ikke første gang, Austers bøger får dansk verdenspremiere, og med "Baumgartner" loves vi en klassisk Auster-roman om tilfældigheder, mirakler og erindring. Lyt til vores podcast om Paul Auster på "Kulturskoven".

Ny læsefestival for børn og unge

LÆS! skal booste læseglæden

I efteråret 2023 går bibliotekets nye læsefestival for børn og unge i luften for første gang. Den hedder LÆS! og er hverken mere eller mindre, end hvad navnet antyder. Det handler nemlig bare om at læse – og alle kan være med.

Af Miriam Yasmin Tarp Yamil, formidler | Foto: Pexels, Lea Meilandt

Læsning og fest er sjældent to ord, der bliver brugt i samme sætning, men det er netop, hvad LÆS! går ud på. I de tre første uger af oktober inviteres børn og unge i hele Horsens Kommune til at fejre læsningen sammen, og biblioteket forvandles til et sted med festivalstemning, hvor både store og små mødes til sjove og anderledes læseaktiviteter. Om man er til gysere, tegneserier, bøger om sommerfugle eller noget helt fjerde er lige meget. På LÆS! er der plads til alle. Her handler det nemlig om at gå på opdagelse i de mange universer, som læsningen tilbyder, ligesom festivalen har fokus på, at læsning kan opleves på mange måder – det kan være som højt-læsning eller gennem e-bøger, lydbøger, fagbøger og avislæsning. Læsningen giver os både adgang til ny viden, men den skaber også et rum for fordybelse, hvor man kan tage på rejse i fantasifulde universer eller leve sig ind i andre karakterers liv for en stund.

– De seneste tal om børn og unges læsning er nedslående, og derfor har vi med LÆS! valgt at satse stort på læseglæden. Vi skal stile efter, at gøre læsning til en aktivitet, som børn og unge er stolte af.

Læseglæden i fokus

Der er god grund til at have fokus på børn og unges

læsning. Resultater fra rapporten "Børn og unges læsning 2021" som udkom i 2022, samt den seneste internationale læseundersøgelse, PIRLS, viser, at det står skidt til med læseglæden blandt danske børn og unge.

I de tre første uger af oktober inviteres børn og unge i hele Horsens Kommune til at fejre læsningen sammen.

"De seneste tal om børn og unges læsning er nedslående, og derfor har vi med LÆS! valgt at satse stort på læseglæden. Vi skal stile efter, at gøre læsning til en aktivitet, som børn og unge er stolte af. Vi skal arbejde for at vække børns begejstring for litteratur og styrke deres lyst til læsning – og vi skal gøre det ved at inddrage børnene selv," siger biblioteksleder Claus Hagstrøm Hansen.

Smag på læsningen

Når det handler om at skabe læseglæde, er der ikke kun én ting, der virker, og der kan være mange veje ind i læsningens univers. LÆS! vil derfor byde på en mangfoldighed af aktiviteter, hvor det er muligt gennem leg, inspiration og kreative workshops at få en smagsprøve på forskellige typer af læseoplevelser. På LÆS! 2023 kan man blandt andet prøve kræfter med et Litterært Escape Room, komme på bogmesse og få ny læseinspiration eller deltage i forfatterworkshops og måske selv prøve kræfter med at lave sin egen historie.

LÆS! er en tilbagevendende festival, der sammen med børn, unge, deres lærere, forældre og øvrige fagprofessionelle sætter læsningen på dagsordenen i uge 40, 41 og 42. I de to første uger er der program for skolerne. Her deltager elever og lærere fra hele Horsens Kommune i spændende og anderledes aktiviteter omkring læsning. I efterårsferien vil der være et festivalprogram for børnefamilier, hvor både børn og voksne inviteres ind på biblioteket til festivalstemning og sjove arrangementer. Det bliver tre uger smækfyldt med aktiviteter, inspiration, fordybelse og fællesskab. Med andre ord, en vaske ægte læsefest! 📖

Du kan finde hele programmet for LÆS! på bibliotekets egen hjemmeside på adressen: horsensbibliotek.dk/læs.

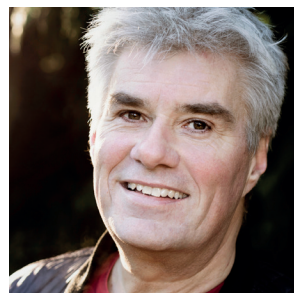
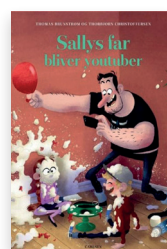
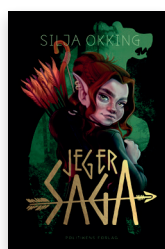
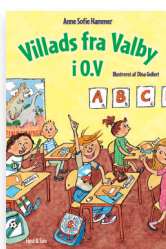
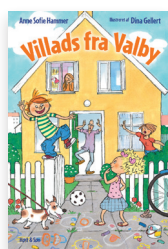

Find hele LÆS! programmet på hjemmesiden

Fakta | Børn og unges læsning

- ||| Børn og unges **læselyst falder med alderen**. Hvor 64% af eleverne i 5. klasse nyder at læse, gælder det kun for 49 % af 8. klasses eleverne.
- ||| Flere piger end drenge nyder at læse. I 5. klasse er det **72% af pigerne** der er enige i, at de nyder at læse, imens det gælder 57% af drengene.
- ||| Der er en **sammenhæng mellem højt læsning i hjemmet og læselyst**: i 5. og 6. klasse gælder det, at de elever der lytter til højt læsning i hjemmet eller taler med familien om det de har læst, er mere tilbøjelige til at have læselyst end de elever der sjældent gør det.
- ||| Humor er **den genre, der er mest populær**, og det er på tværs af klassetrin. Derudover scorer seriebøger og fantasy/sci-fi også højt hos alle klassetrin.
- ||| De **mest populære bøger** hos både drenge og piger i 5. klasse er Harry Potter-serien af J. K. Rowling, Skammer-serien af Lene Kaaberbøl og Ternet Ninja af Anders Matthesen.

Tal fra **læsevaneundersøgelsen Børn og Unges Læsning 2021**

På læsefestivalen LÆS! kan du blandt andre møde (fra venstre) Anne Sofie Hammer, forfatter til "Villads fra Valby"-bøgerne, Lars Daneskov, forfatter til bl.a. "Otto"-bøgerne, Silja Okking, forfatter til "Jeg er Saga" og "Jeg er Manto" og Thomas Brunstrøm forfatter til "Sallys far"-bøgerne.

Kryds & tvørs

Du må ikke skrive i bibliotekets bøger – men her beder vi dig faktisk om det. Tag en hyggestund med en krydsogtvørs, når du har læst Bladet igennem, for der kan være ledetråde at finde i artiklerne.

Af Janus Andersen, formidler

	KAN MAN LÅNE	MINDER	DET VAR PÅ---	TILFØJET	PRO- NOMEN	NØGEN		DIGTE	FOR- FATTER	TJEKKE SYGDOM		ILLOYAL	FOR- FATTER	GENRE 4. BOGS.	
VIGTIGE				7							5				
GRUND- STOF								SPIL						SVERIGE RUSTER	
KOLDT								MATERIALE							
KABLER								GRUPPEN							
					BIORD		PRO NECESSITATE DRIK			ATLETER KANAL					
PAS			KÆLE- DYR	GL. VERBUM	STOP MUSIKER							2 ENS	+		
BAND					3				UDBYT- TET						
SMYKKE							FORKORTElse FOR SYGDOM			LUTE- TIUM	SVOVL	TILTALE			NAVN PÅ ROMAN
BINDE- ORD						FORFATTER TID				1				BRÆND- STOF	
KILO				VANDRE			FØR EURO				HUNDE- NAV			8	
OLDTIDS- FOLK			UKENDT	LØB							HVERV				
					4		TIL HØJRE DATA			REEL PUNK- TERET	2				
BUL- GARIEN			LEVER			BIORD		DYR	IGNO- RERET SPROG						
DRIK			ILD		MEDICIN NAV								RENSE GRYN		
FEST						FÆSTNET 2 ENS									
FUGL				NAV				3 ENS				SKYNDE SIG			
ÅRE					6		ETAPENS							50	

Løsningen findes nederst på side 14.

Strik & Lyt

Håndarbejde tilsat litteratur og kaffe eller te | 0 kr.

Tip | Lidas 3 favoritter

1. "Strik til vinter", 2022, af Susie Haumann
2. "Fabel knitwear", 2023 af Helene Arnesen
3. "Sværmeri", 2023 af Annette Danielsen

Vi indbyder til Strik & Lyt, hvor vi læser højt af en novelle eller et uddrag af en roman, mens du sidder i ro og mag og nørkler med dit håndarbejde. Genrerne vil være forskellige fra gang til gang. Men vi byder hver gang på kaffe og te, medbring derfor meget gerne egen kop - og du må også gerne bare lytte med. Gratis - bare mød op.

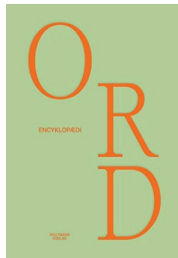
Se datoerne på hjemmesiden

Hvem kører med min elefant?

Lån | Ord: encyklopædi

Interesseret i ord og sprog? Så tjek den her: Spændende opslagsbog med personlige fortolkninger af 347 forskellige ord, som bidragsyderne har fået fri mulighed for at fabulere over. For interesserede i ord, kultur og dansk sprog.

Selverklæret **navneordsentusiast** og formidler, Anna, har en **ordkæphest**: Hun går op i sammensatte navneord og fnyser hånligt, når man sælger Hr. Pålægs chokolade, men fniser når elefanttransportvognchaufføren får sin kasket på. Hvad går det ud på? Læs med her.

Af Anna Mathilde Nielsen, formidler | Foto: Pexels

Jeg er sådan en type, som går op i sammensatte navneord. Du ved, hvis man har en kiste til at putte sin skat ned i, så kan man trylle det om til ét ord, hokus pokus: "Skattekiste!" Det samme kan man med en kirkegård til elefanter, hokus pokus: "Elefantkirkegård". Kirkegård er endda i sig selv et sammensat navneord.

Jeg er tilsvarende sådan en type, som fnyser hånligt, når der på pakken med pålægschokoladen står "Pålægs chokolade". Den er jo helt gal sådan rent grammatisk. Med mindre det er fordi, fabrikanten prøver at fortælle mig, at chokoladen tilhører en person ved navn "Pålæg". Og i så fald er det faktisk lidt strengt at sælge andres chokolade!

Ja, ja. Kværlantisk type måske. Det vedkender jeg mig. For jeg ved godt, at det ikke er fordi, pålægschokoladefabrikanter ikke kan retstavningsregler, men fordi det er lettere at læse korte ord, så det er ment som en service til indkøberen.

Alligevel irriterer det mig, fordi jeg kan godt lide sammensatte ord. De er sjove.

Elefanttransportvogn

Nogle sammensatte navneord er så velkendte, at man slet ikke tænker over, at det engang var to adskilte ord. Andre har man aldrig før set sat sammen, og det er

dér, magien opstår. Man kan lave helt nye ord på den måde, og folk kan alligevel straks afkode, hvad de betyder.

NAVNEORD, substantiv, intetkøn

Betydninger:

ord der betegner et levende væsen, en genstand, en aktivitet, et begreb el.lign. Fx menneske, telefon, cykling, venskab omfatter appellativer, der på dansk bøjes i tal og bestemthed, og proprier

Vi kan kende navneordene på, at vi kan sætte en eller et foran og bagefter, f.eks. en bold, bolden .. et vindue, vinduet

Kilde: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Kender du for eksempel den leg, hvor man får et rigtig langt ord, fx "elefanttransportvogn", og så gælder det om på 2 minutter at danne flest mulige andre ord ud af bogstaverne? Man kan skrive "elefant", "sport", "spor", "port", "elevator" osv. Men det sjoveste for mig var at tænke videre over den dér elefanttransportvogn. For hvis man nu er en chauffør,

som er særligt certificeret til at køre med elefanttransportvogn, så er man vel "elefanttransportvognschauffør"?

Og hvis vi nu forestiller os, at der er en officiel kasket, som man skal have på, når man er på arbejde, som elefanttransportvognschauffør, så er det en "elefanttransportvognschaufførkasket".

Jeg kan mærke smilet brede sig i mit ansigt over dette fabelagtigt lange ord.

En lille bitte pose med et meget langt navn

Der findes soveposer, det ved de fleste. Når man pakker sin sovepose sammen, så propper man den ned i sådan en lille stofpose: Det må nødvendigvis være en "soveposepose". Men så opdagede jeg en gang, at der i min sovepose sidder en lille bitte pose syet ind i kanten – en lille pose, man kan bruge til at opbevare småting i, for eksempel kan man bruge den til at holde styr på sin soveposepose, for at den ikke bliver væk i

nattens løb. Den lille bitte pose må nødvendigvis være en – trommehvirvel, tak! – "soveposeposepose".

Så bliver det da ikke bedre, vel?

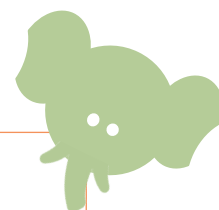
Sprogets bouillonterninger

Selvom sammensatte navneord kan være lange, så er de alligevel ofte betydelig kortere end at beskrive tingene med andre, enkeltstående ord.

Sammensatte navneord er en bouillontering, skabt ved at koge en masse andre ord sammen til ét ord med en dejlig, intens smag.

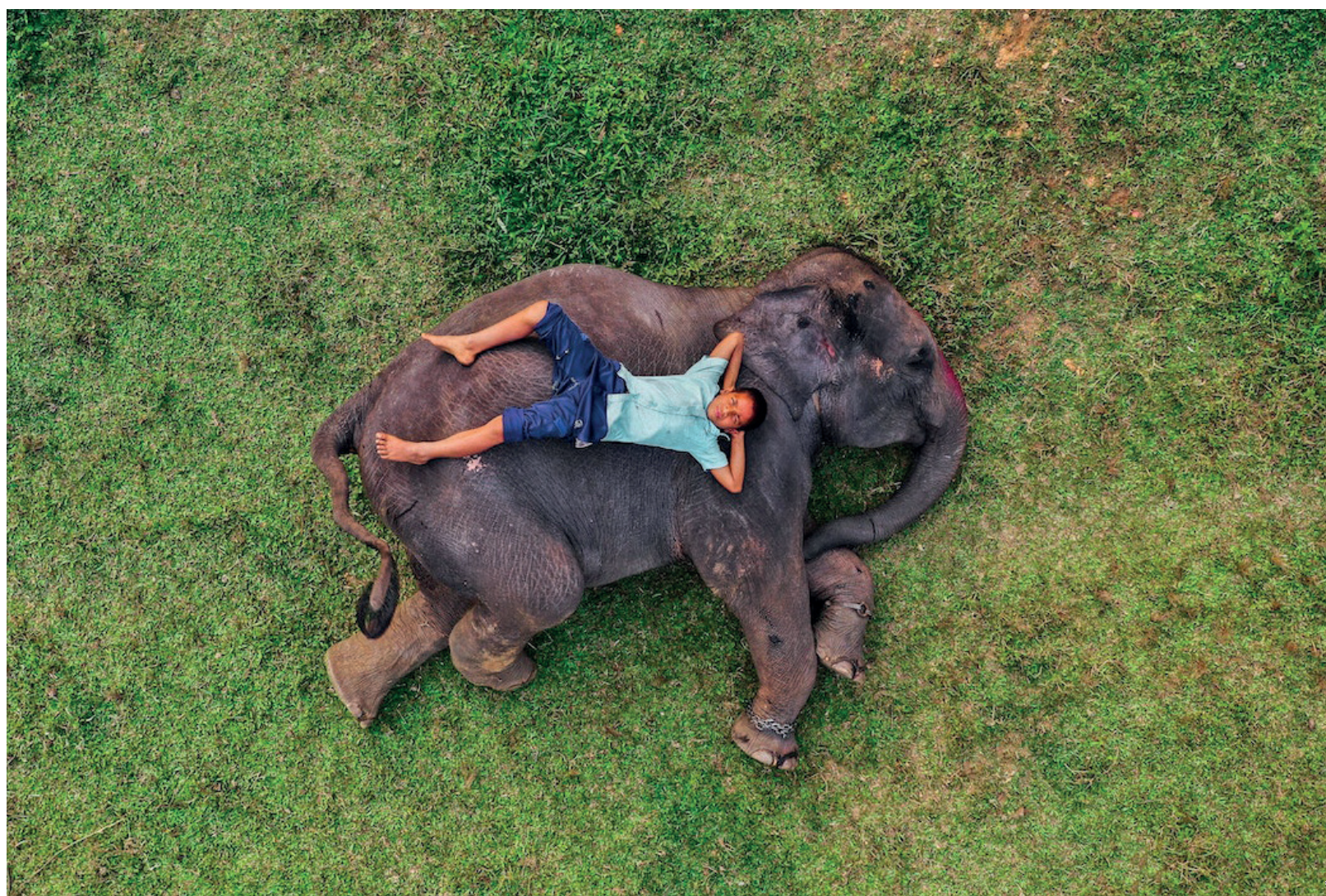
Men selvfølgelig: Som med bouillonterninger er de kun lækre i sammenhæng med andet, ellers bliver det uspiseligt.

Oven på disse visdomsord vil jeg blot ønske dig en vidunderlig biblioteksmagasinlæsningsituation. 📖

Hvor lange er de længste ord?

Verdens længste ord er ifølge Illustreret Videnskab på hele **189.819 bogstaver**, og det er det kemiske navn for et protein. Det er for langt til at skrive her. Og jeg kan heller ikke huske det. Spørger man Google efter det længste godkendte danske ord, så får man "**Speciallægepraksisplanlægningsstabiliseringsperiode**" på 51 bogstaver – jeg kan dog ikke få det bekræftet via opslag i Den Danske Ordbog... Og jeg har ikke haft brug for det endnu.

ABSOLUT KUN for børn!

Voksne skal STRAKS bladde videre. Kig væk NU! Læs de andre keeeedelige sider om bla bla bla, men kig IKKE på de her sider! De her sider er KUN for børn!

Her er
Rasmus

MANGAAAAAA!!

Vi har masser af manga på biblioteket, og Rasmus ved en hel masse om manga - bare spørg! Og se mere side 46.

Find 5 fejl - hvis du kAn...

På det nederste billede mangler der 5 ting. Men hvilke ting?

Løsningen på kryds og tværs side 10 er "LÆSERUD"

JETTES HJØRNE

Vitser din far kan forstå

Hvorfor er heste verdens bedste tryllekunstnere?

SVAR: Når de spiser et æble, kommer det ud som en pære.

*

Hvad får man, hvis man krydser en bussemænd med en hund?

SVAR: En snothvalp.

*

Hvorfor sad katten ovenpå computeren?

SVAR: For at holde øje med musen.

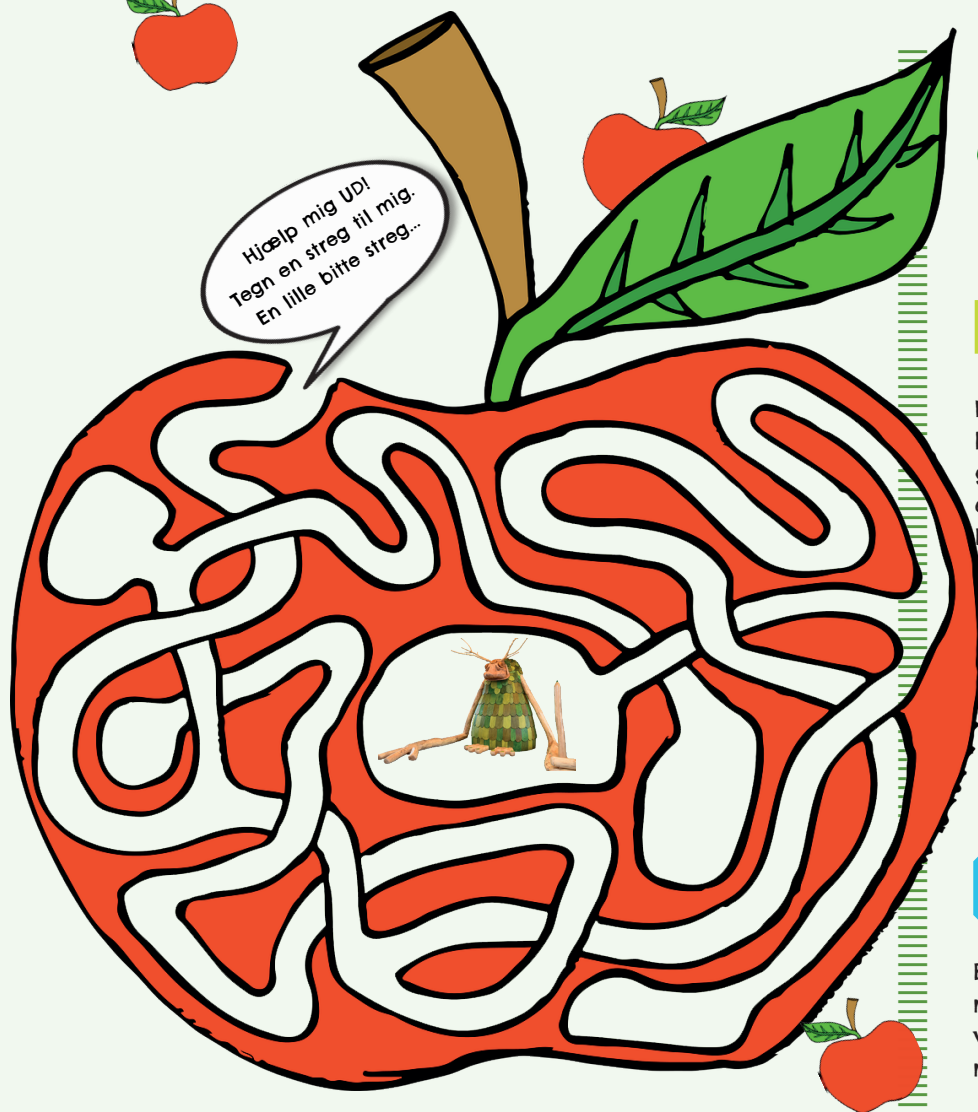
*

Hvorfor skal man ikke spille fodbold med hunde?

SVAR: Fordi de fælder.

det her
er Jette

Hjælp Gumle Grønbark UD!

Trolden Gumle Grønbark sidder fast i et æble og kan ikke komme ud! Det må have været et stort æble, men det gør ikke problemet mindre. Det er megamonstermørkt - bortset fra duften af æble, der lyser en smule op. Gumle er i ægte nød og har hårdt brug for din hjælp. Så tegn en streg, bare en lillebitte én, så Gumle kan følge den og finde ud. Enten med kuglepen, kridt eller blyant. Men helst ikke ketchup. Vil du ikke nok? Please?

På børnebiblioteket
må man **SELVFØLGELIG...**

...løbe, trampe, hoppe, rulle, sprutte og grine...
...spise ved madpakkebordene...
...råbe, hvine, prutte, hviske, pille næse, kysse...
...tisse på toiletterne...
...spørge bibliotekarerne om ALT...

der her
er Anna
Anna
Banana
anbefaler

"Sommer i Bella Vista"
af Lars Daneskov

Humoristisk, finurlig og hyggelig højtæltningsbog om en ferie i fars gamle sommerhus med en ny ven, en døv hund, fars nye kæreste og Bellas gnavne storebror.

"Lulu Lukøje"
af Adam O.

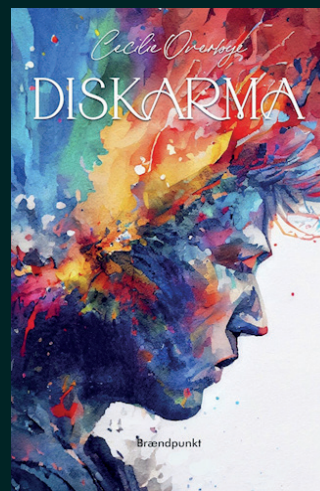
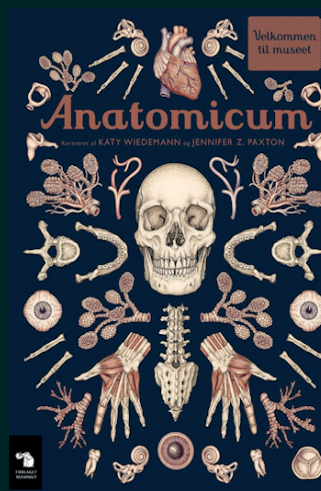
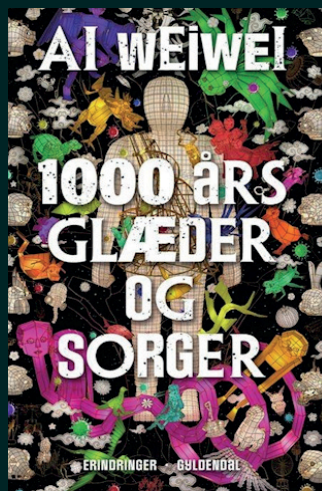
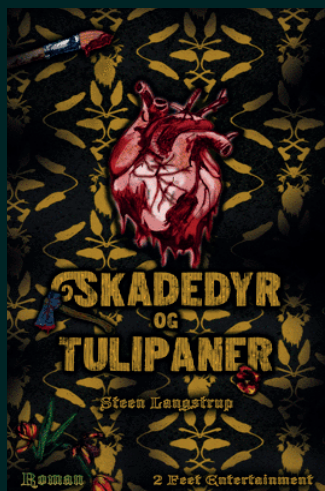
Billedbog som i en magisk, drømmende tone fortæller om Lulu, som ved et tilfælde kommer ud at flyve med den gamle drømmebus

"Detektivklubben:
Det første mysterium"
af Grete Wiemann Borregaard

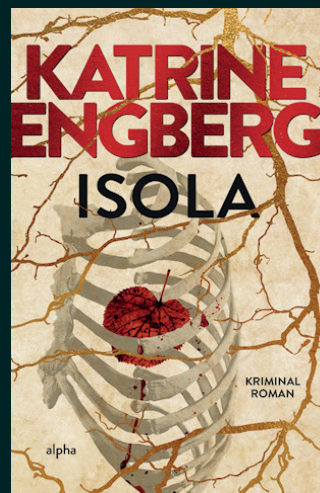
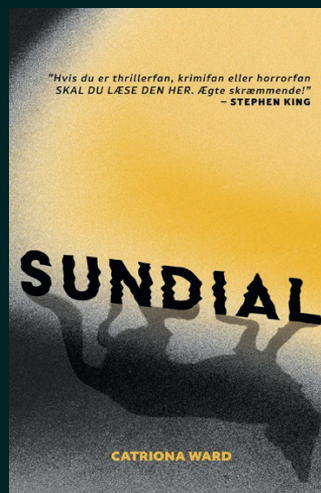
En spændende detektivhistorie med masser af flotte illustrationer og på lix 14: Liva, Pele og Viggo har en detektivklub, og de får deres første sag, da Morfars gode ven forsvinder.

At det ikke kun er en bogs indhold, der er vigtig, er **Foreningen For Boghåndværk** et bevis på. Hvert år siden 1934 har foreningen uddelt priser for Årets Bedste Bogarbejde, hvor der ses på funktion, æstetik og teknisk udførelse. For flere forskellige ting spiller ind, når forsiden planlægges. Skal omslaget visualisere et omdrejningspunkt i bogen, præsentere en karakter eller synliggøre et emne? Hvilken stemning skal forsiden italesætte? Hvem er målgruppen til bogen? Romantikerne, hundeelskeren eller den hårdkogte krimilæser?

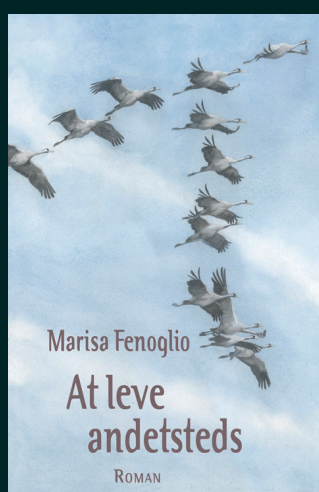
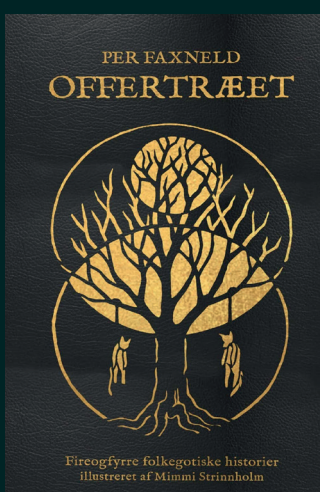
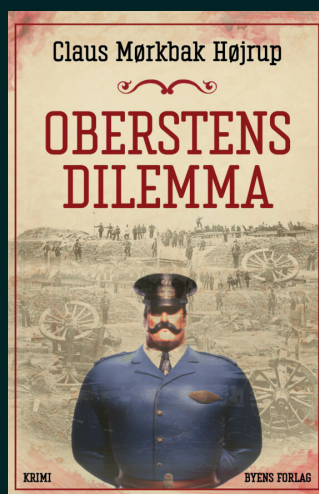
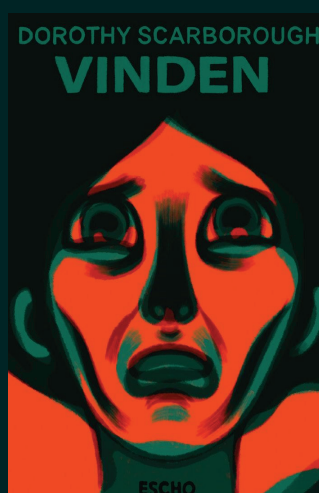
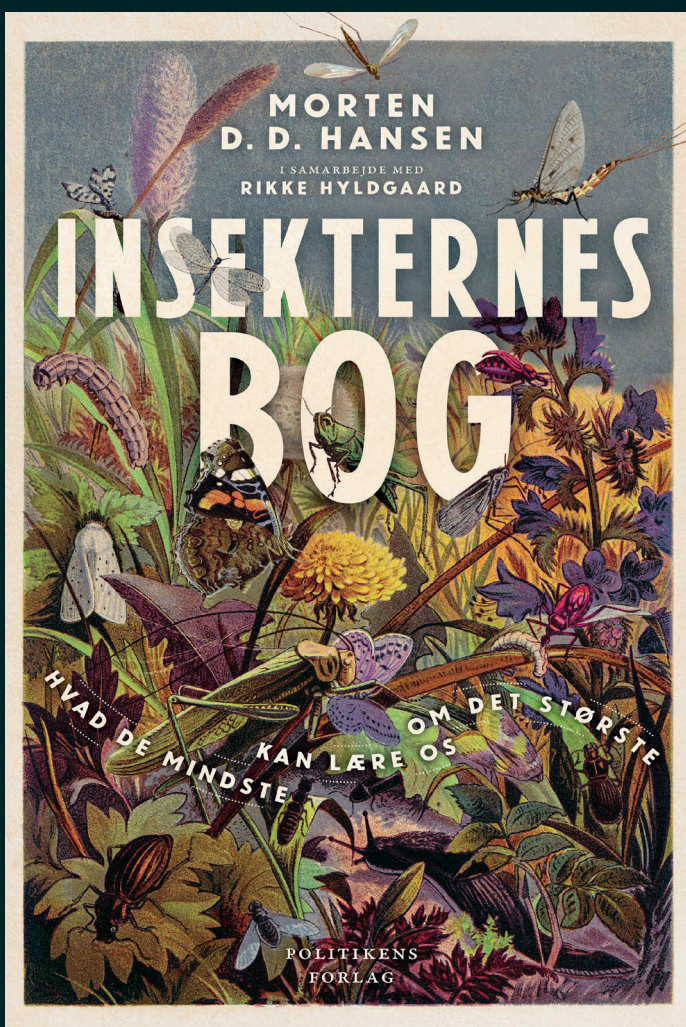
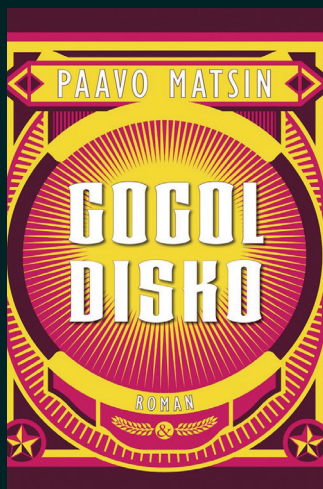
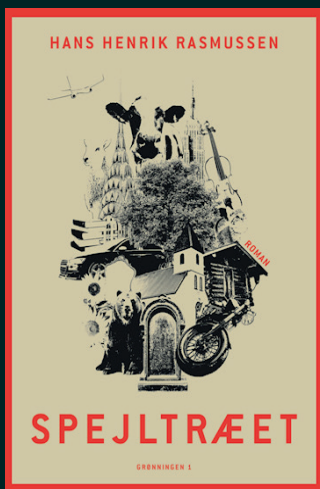
Og valg af **farver, motiver, skrifttype og opsætning** er også vigtigt. Skal forfatternavnet fremhæves? Er titlen vigtigst? Skal siden være ensfarvet med fotos eller tegnede motiver? Endelig skal der også tages hensyn til at vi afkoder en bogforside ved at starte i øverste venstre hjørne og fortsætte i et zigzaggende mønster ind mod midten. Men selvom grafikerne har overvejet disse ting, er læsernes smag subjektiv. Her har jeg udvalgt **21 forsider, som fanger mit øje**, fordi de er flotte, rammer deres emne lige på kornet eller gør mig nysgerrig på, hvad de mon handler om? 📖

21 flotte forsider

Når man bevæger sig rundt på biblioteket, hvad enten det er i det fysiske rum eller på bibliotekets hjemmeside, er det de udstillede forsider, der i første omgang fanger blikket – her er nogle af Jettes favoritter.

Af Jette S. F. Holst, formidler | Foto: Forlagene, Kasper Vang

Lydprøve

Upoleret og autentisk

På Platform K kan du leje øvelokale
- læs mere her

Musikbibliotekar Inger Andersen har talt med det lokale band Bænych, der har spillet på både SPOT og Jelling Festival. Det er et band med ambitioner om en ung, melankolsk og rå Manchester-rock.

Af Inger Andersen, formidler | Foto: Bænych

Efter at have set dem optræde et par gange er jeg blevet nysgerrig på det unge horsensianske band Bænych. Jeg har derfor sat dem stævne på Platform K til en snak om deres musik og fremtidsplaner. Bandet har her sin gang i en af de nye øvelokaler omme bag hovedbygningen.

Vil I starte med kort at præsentere jer? Hvem udgør Bænych, og hvordan vil I selv karakterisere jer som band?

- Vi er et ungt post-punk rockband fra Horsens bestående af Frederik (vokalist/guitarist), Alfred (guitarist/

bassist), Emil (trommer) og Thea (keys og synths). Bandet kan beskrives som fire gode venner med kæmpestore ambitioner og en fælles drøm om at nå langt med musikken.

Kan I tage os tilbage til dengang, det hele startede? Hvor og hvornår mødtes I første gang, og hvordan kom I i gang med at lave musik sammen?

- Frederik dannede bandet i folkeskolen, og sidenhen har besætningen udviklet sig til den nuværende, som mødtes i gymnasiet. Vores endelige konstellation blev færdigdannet i 2021, men første gang vi spillede sammen var i et Pink Floyd coverband i 2019.

Hvordan vil I beskrive jeres musik? Hvad kendetegner jeres lyd?

- Ung, melankolsk og rå Manchester-rock, kendetegnet ved mørke guitarelementer, ekspressive synthflader samt en melodisk og længselsfuld vokal, som tilsammen skaber en storslået, upoleret og autentisk lyd.

Hvor henter I inspiration til jeres musik? Hvilke bands ser I op til/inspirerer jer?

- Musikken, vi laver, er meget inspireret af irske post-punk bands som Fontaines D.C og The Murder Capital, men trækker også tråde fra 90'ers rock som Oasis samt indie-rockbands som Inhaler og Deerhunter. Vi hører alle en del forskelligt musik, alt fra country og jazz til house og moderne pop. Derudover er vi inspirerede af store lyrikere som Peter Sommer, Grian Chatten, Nick Cave og Roger Waters.

Jeres debut "Presence of Everything" handlede bl.a. om frygten for et liv på autopilot, hvor det ukritisk passerer som på et samleband. Er det et tema, I arbejder videre med på jeres kommende album (hvis der er et kommende album), eller er det nogle andre temaer, der fylder hos jer nu?

- Det er ikke noget vi bevidst beskæftiger os med, når vi skriver vores nuværende tekster. For tiden arbejder vi bare på at skrive gode sange fra hjertet, med tekster og temaer, som er mere personlige og kan fortolkes af den individuelle lytter. Dog ligger den "frygt", vi skriver om på "Presence of Everything" selvfølgelig stadig dybt i os, og derfor kan det stadig høres i nogle af vores tekster. Men når det optræder i vores tekster nu, reflekterer det nærmere vores eget personlige ønske om at leve et anderledes liv end dét på autopilot - forhåbentlig som rock-stjerner.

Ser I bandet gå i en bestemt retning for tiden? Hvad kan man forvente at høre fra jer på kommende udgivelser?

- Vi har fokuseret på at lave individuelle sange med hver deres karakter, i stedet for sange og soundscapes, der blot er dele af et koncept. Sangene er mere gennemarbejdede og kun det bedste er godt nok til en kommende udgivelse.

I har jeres base i Horsens. Hvordan har det været at optræde med jeres musik lokalt?

- Vi elsker selvfølgelig at optræde i Horsens, fordi publikummet altid er enormt støttende og engageret. At spille i Horsens føles som at komme hjem og stolt fremvise de ting, vi har arbejdet på.

I spillede for nyligt på Spot Festival i Aarhus. Hvordan

var det? Hvad håber I, at jeres optræden kan kaste af sig?

- SPOT Festival var vores hidtil største koncert, som trak et publikum på over 600 mennesker. Vi er også kommet i dialog med en del branchefolk, som gerne vil arbejde med os på sigt. Derudover fik vi anmeldelser i både Gaffa og Bands of Tomorrow. Det var en fuldstændig fantastisk og overvældende oplevelse, som forhåbentlig for alvor får sparket gang i vores karriere.

Hvor drømmer I om at komme til at optræde næste gang, og hvad drømmer I om at opnå med Bænych på længere sigt?

- I lyset af vores succes på både SPOT og Jelling Festival, drømmer vi nu om at spille de større festivaler i Danmark - Smuk og Roskilde. Vi vil også gerne til udlandet, vi har snakket om, at en tour som support til en større artist er realistisk at begynde med. Den største drøm på sigt er de helt store festivaler og venues - Glastonbury, Reading og Coachella.

Hvis man ikke kender jeres band, men gerne vil I gang med at lytte, hvilken sang synes I så man skal starte med at lytte til, og hvor kan man finde jeres musik?

- Helt klart vores nye livesession med SPOT på midten, "To Ashes", som man kan se på Youtube. Man kan også høre vores album fra 2022 "Presence of Everything" på Spotify, men vores lyd har udviklet sig en hel del siden. 🎧

Mere Bænych

Bænych er Frederik Hjorth Rasmussen (leadvokal og guitar), Alfred Bliddal Leisgaard (bas), Thea Hamborg Kristiansen (tangenter) og Emil Harboe Borg Lauritzen (trommer). Og vil du lytte, så anbefaler Bænych selv en livesession med SPOT på midten, nemlig "To Ashes", som du kan finde på Youtube og via QR herunder. Go' fornøjelse.

Følg Bænych på Instagram

Barselscafé til dig

Der er Barselscafé på biblioteket | 0 kr.

Fællesskab,
snak, kaffe og ny
inspiration

Har du lyst til at møde andre på barsel, er barselscaféen på Horsens Bibliotek lige noget for dig: Hent inspiration, hør om spændende emner og få en god snak over en kop kaffe. I efteråret handler det om yoga, sprogstimulerende materialer og aktiviteter, amning, samt inspiration til leg og læsning. Vi mødes torsdage kl. 10. Gratis – bare mød op.

Se alle datoer på hjemmesiden

Landets mest uforpligtende

Bogklub

[For alle mellem 15 og 35 år]

Nogle vil helst læse på engelsk, andre på dansk. Nogle foretrækker horror, andre realisme. Nogle læser bogen på to dage, andre når ikke at læse den færdig. **Heldigvis er der plads til det hele i det, der måske er "landets mest uforpligtende bogklub".**

Af Gro Johanne Vase, formidler

Jeg har googlet nettet tørt, ingen bogklub for unge i Horsens. Så måtte jeg til Aarhus, der var heller intet." Sådan lød de nedslående ord fra 22 årige Julie Eske Kempel i en mail til Julie Due Steffensen, der er eventkoordinator og kommunikationsansvarlig på byens kulturcafé Platform K. Og det blev startskuddet til en ny bogklub for de 15-35 årige samme sted..

Bogklubben finder nu sted i samarbejde mellem Horsens Kommunes Biblioteker og Platform K, hvor biblioteket hjælper med bogbestilling og læseinspiration.

Sidstnævnte har dog vist sig ikke at være en mangelvare.

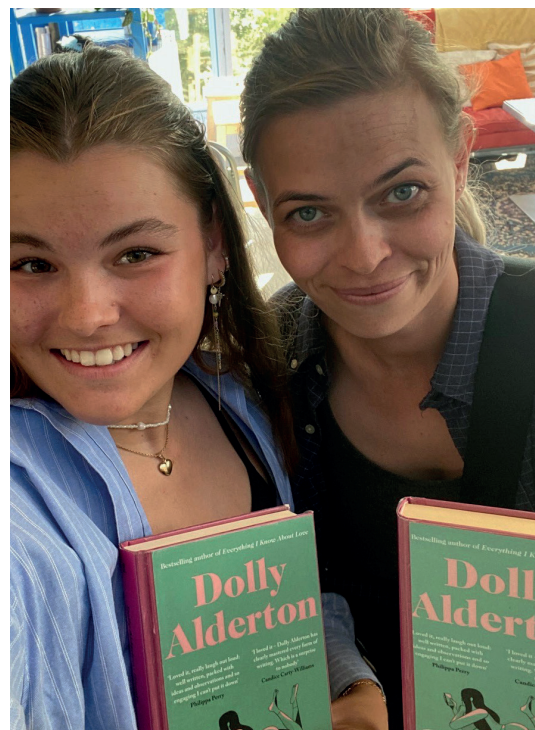
Siden det første opstartsmøde i maj 2023 er flere medlemmer kommet til, og efterhånden er der så mange ideer til læsestof, at vi ofte vælger to bøger per gang.

"Så er der lidt at vælge imellem," som vi siger, for det er en vigtig del af bogklubbens DNA, at man kun skal læse de bøger, man synes er gode, ligesom man selv må bestemme, om man vil læse på dansk eller engelsk, hvis begge dele er en mulighed.

At Julie Eske Kempel har måttet forlade Horsens for en stund, har imidlertid ikke forhindret hende i stadig at holde en fod i bogklubben.

Da bogklubben skulle diskutere "Kvinder uden mænd" af den iranske forfatter, Shahrnūsh Pārsipūr, dukkede hun glad op på en zoomforbindelse fra sit højskoleværelse på Sjælland.

Den slags krumspring gør vi gerne i det, vi fortsat ynder at kalde "landets måske mest uforpligtende bogklub".

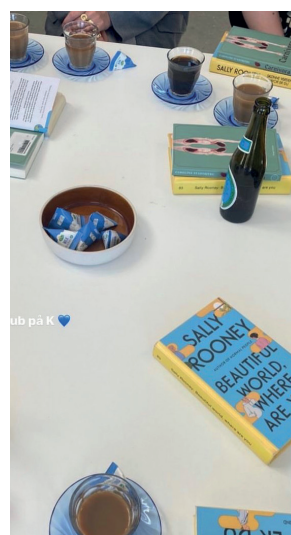

Dolly Aldertons "Spøgelser" var den første bog, vi læste i bogklubben. Julie Eske Kempel (initiativtager, tv) og Mia Kaas Eberhart (medlem af bogklubben, th) valgte at læse den på engelsk, andre valgte at læse den danske oversættelse.

Kom og vær med

Bogklubben er for alle mellem 15 og 35 år. Vi mødes som udgangspunkt den sidste tirsdag i måneden klokken 17.30 i caféen på Platform K på Madevej 2 i Horsens, hvor der er gratis te og kaffe på kanden. Vi læser bredt, og alle genrer er velkomne. Du må også komme, selv om du ikke har læst bogen. Du kan læse mere om bogklubben i Facebook-gruppen "Platform K - bogklub" - se QR herunder.

Du kan læse mere om Horsens Kommunes Bibliotekers læsekredse for både børn og voksne på [horsensbibliotek.dk/Læsekredse](https://horsensbibliotek.dk/Laese kredse). Biblioteket kan også hjælpe med at oprette en ny læsekreds og med bestilling af bøger. 📖

"Carnivora" af Caroline Stadsbjerg og "Skønne verden, hvor er du?" af Sally Rooney var nogle af de bøger, der gav særligt anledning til diskussion i bogklubben.

Vil du vide mere om bogklubben, så scan koden

Interview

Om fraklip, fællesnævnerne og klumpfødde

Annette Bjergfeldt debuterede som forfatter med "Højsangen fra Palermovej" og er nu aktuell med sin anden roman, "**Mr. Saitos rejsebiograf**". Marie har talt med Annette Bjergfeldt om hendes nye roman og om alt det, der gik forud.

Af Marie Hastrup Sørensen, formidler | Foto: Petra Kleis, Sif Meincke

romanen "Mr. Saitos rejsebiograf" bliver vi inviteret ind i pigen Litas forunderlige liv. Lita bliver undfanget på et dansegulv i Buenos Aires i 1927, og moren er den 17 år ældre Fabiola, som blev født for tidligt, anbragt i en foret skotøjsæske og stillet foran porten til Santa Magdalena Klostret. Herfra går Lita og Fabiolas verden fra dansegulve, tangotrin, en eksklusiv skotøjsforretning og en usynlig ven i Buenos Aires til Upper Puffin Island ved New Foundland, en ø med trehundrede sjæle og et blåstribet fyrtårn, stejle skrænter, røde klippeskær, marker med kvier, gader med får og en syngende hvid strand. Og ikke mindst Betlehem, det gule pensionat med firetyve værelser. Her møder Lita fællesskab, venskaber og kærlighed. Og her oplever hun den sagnospundne mr. Saitos og hans rejsebiograf.

Annette Bjergfeldt fortæller her om skriveproces, kærlighed, fraklip, fællesnævnerne og klumpfødde.

Du romandebuterede i 2020 med 'Højsangen fra Palermovej', som hurtigt blev solgt til 19 lande. Hvordan har den rejse været?

- Ja, det er jo helt vildt. Og en lille smule uvirkeligt. I februar 2020 stod jeg hos det internationale agentur i Stockholm og underskrev kontrakten med dem. Vi skålede i champagne, jeg havde en vidunderlig jubiiii-følelse i kroppen og tænkte: "nu kører toget".

Jeg var helt klar! Og så to måneder senere var hele verden lukket ned pga. corona. "Højsangen fra Palermovej" udkom i Danmark den 19. maj 2020, dagen før alle butikker lukkede.

Så det var mærkeligt. Og helt fantastisk, for det lykkedes alligevel agenturet at sælge bogen, uden at der var bogmesser og sådan noget.

Har dit liv forandret sig siden udgivelsen af "Palermovej"?

- Ja, det har det. Jeg har været musiker hele mit liv, og som musiker gør man en hel masse sammen med andre. Øver, indspiller sange, spiller koncerter. Og lige pludselig var det bare mig og min computer. Lidt ensomt. Jeg er et meget socialt gemyt, så nu har jeg fundet ud af at sidde nede i Hotel Ibsens lobby, hvor der hele tiden kommer folk ind og ud, og det er dejligt! Jeg troede slet ikke, jeg kunne skrive med sådan en baggrundsstøj, men det fungerer rigtigt godt for mig. Så jeg har fundet et skrivested.

Nu er du klar med den anden roman. Hvordan har det været at arbejde med den?

- Jeg hørte engang et interview med en krimiforfatter, som havde plottet alting ind i et system fra starten. Det kunne jeg virkelig godt lære noget af. Jeg er mere

- Jeg er lidt ligesom en hund
på skattejagt, som går
rundt og leder efter
spændende ting.

|||||
SÆT KRYDS
25.
OKT.
2023

Foto: Petra Kleis

- Jeg havde dog den her historie i mit hoved, en som min veninde engang fortalte om hendes oldefar, der var så lille ved fødslen, at han var blevet lagt i en skotøjsæske henne ved kakkelovnen, så det fungerede som en slags kuvøse. Senere i livet fik han også et jernkorset. De to ting, skotøjsæsken og jernkorsettet, var jeg nødt til at forfølge, og ad snørklede veje blev det til "Mr. Saitos rejsebiograf".

typen, der går efter en god sætning eller et godt billede, og så ser jeg, hvor jeg ender. Det er nok derfor, det har taget mig tre år at skrive den her bog; fordi jeg ikke fra starten ved, hvad det er, der skal ske.

Jeg er lidt ligesom en hund på skattejagt, som går rundt og leder efter spændende ting. Jeg graver og finder et kødben, som jeg så ofte må lade ligge efter at have undersøgt det i en måned. Som sangskriver er jeg vant til, at alle linjer tæller, og sådan arbejder jeg også, når jeg skriver romaner. Alle ord bliver vendt og drejet, og når det rigtige så dukker op, bliver jeg simpelthen så glad!

Hvis jeg på forhånd vidste, at skatten lå begravet under piletræet, og at jeg bare skulle derhen, ville jeg synes, det var så kedeligt at skrive. Jeg kan godt lide at være opdagelsesrejsende og ikke på forhånd vide, hvor skatten er. Sådan bliver jeg nok ved med at være, men lidt struktur kunne jeg nok have godt af.

Hvor finder du inspiration til dine romaner?

- "Højsangen fra Palermovej" udspringer fra min egen familie og fra det kæmpe bibliotek af sætninger og ting, mine slægtinge har sagt og gjort igennem tiden. Med "Mr. Saitos rejsebiograf" har der været anderledes, for hvor starter man, når man har slænget sig så meget i hovedstolen i første omgang?

Jeg havde dog den her historie i mit hoved, en som min veninde engang fortalte om hendes oldefar, der var så lille ved fødslen, at han var blevet lagt i en skotøjsæske henne ved kakkelovnen, så den fungerede som en slags kuvøse. Senere i livet fik han også et jernkorset. De to ting, skotøjsæsken og jernkorsettet, var jeg nødt til at forfølge, og ad snørklede veje blev det til "Mr. Saitos rejsebiograf".

Der er flere skæve eksistenser med særlige kendetegn. Én har en klumpfod, én er døv og så videre...

- Det er nok rigtigt, at jeg skriver meget om dem, der er her på trods. Altså dem der har et jernkorset, dem der er født i en skotøjsæske, dem der ikke fik en far, dem der har en klumpfod og dem, der var lidt for store og alligevel fik balletsko. Samtidig leger jeg med tanken om, hvad der sker, hvis man pludselig får den gave, man troede, man aldrig ville få.

Jeg elsker at skrive om folk, som har et eller andet

særkende, fordi jeg også tænker sådan om mig selv. Nogle gange føler jeg, at jeg har en kæmpe klumpfod, og altså, hvem gør ikke det? Det der med at være kejtet og klodset og irriteret på sig selv... man har jo mange opgør med sig selv, jeg har i hvert fald. Vi må jo leve med det, vi har eller ikke har, og en gang imellem kan det pludselig blive til noget dejligt, fordi man finder nogen at passe sammen med.

Det her med at passe sammen med andre, er noget af det, "Mr. Saitos rejsebiograf" handler om. Jeg kan simpelthen ikke finde ud af matematik, men jeg kan huske, at da vi i skolen kom til den side i matematikbogen, som handler om fællesmængder, gav det pludselig mening for mig. Jeg kunne lide fællesmængden, altså skæringspunktet mellem de forskellige mængder, og jeg kunne bedst lide, når der var meget af den. Sådan har jeg haft det igennem hele livet; når jeg har mødt visse mennesker, har jeg haft lyst til at have en stor fællesmængde sammen med dem. Hvilket jeg egentlig tit har slået mig på, fordi de ikke har haft lige så stort behov for eller lyst til at indgå i denne fællesmængde med mig. Så fællesmængden, fællesskabet, kan også være forbundet med sorg. Det har jeg taget med ind i bogen: Hvordan man egentlig bakser rundt med det.

Jeg vil gerne finde ind i den fællesmængde og have, at vi alle sammen skal hænge sammen. Og den bedste fællesmængde af dem alle er den, Lita og Fabiola finder på pensionatet Betlehem, hvor de får lov til at være en del af fællesskabet mellem beboerne på de firetyve værelser og resten af øen.

På den måde er bogen jo også en kærlighedsfortælling. Den handler om kærlighed på alle mulige måder. Jeg har svært ved at forestille mig, jeg nogensinde vil skrive om andet. I bogen møder vi både kærlighed i den helt spæde form, som kun ungdomsforelskelsen kan være, og den kærlighed, der gør, at man skaber sin egen familie, sit eget Betlehem, hvis man er så uheldig ikke at have fået én tildelt fra fødslen.

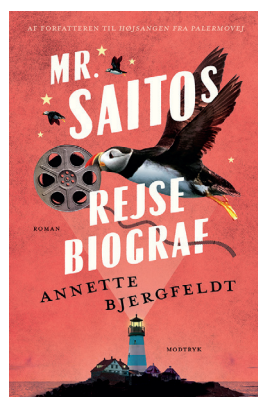
På det her helt særlige sted, Betlehem, tilhører værelse nr. 24 en beboer, som næsten aldrig er på pensionatet, nemlig Mr. Saito, som kommer forbi en gang imellem med sin rejsebiograf.

- Ja, bogen handler jo egentlig ikke så meget om Mr. Saito, men han ligger der som en undertråd sammen

med rejsebiografen. For lige så meget som bogen handler om at indgå i en fællesmængde, handler den om, at vi hver især rejser rundt som små rejsebiografere, hvor vi aktivt vælger, hvad vi viser frem til andre. Og en pointe i bogen er "hvad med fraklippene?". Giver det nogle gange mening at klippe sin film helt forfra, eller skal vi beholde nogle af de grimme klip også?

Du skriver eventyrligt, forunderligt og farvestrålende. Hvad vil du gerne give din læser med sig?

- Jeg vil virkelig gerne huske folk på, at det er et ret mirakuløst lotteri, vi har vundet her. Dét, at vi overhovedet er her på planeten. Måske er det min drøm at kunne skrive en champagnegalop sådan rent sprogligt. Så læserne får lov til at drikke et ordentligt glas og mærke boblerne sive ind. Det betyder ikke, at der ikke er sorg. For det skal der også være. Men hvis man kan finde sit glas igen, når man så har været nede, hæve det og sige: "Så stiger boblerne igen"... Det vil jeg gerne bidrage til.

For verden er grusom nogle gange. Suzanne Brøgger skriver om Fru Tone, at hun gerne ville være et gram i den rigtige vægtskål. Jeg skriver for at få folk til at sætte sig op på en sproglig åkande og så sejle ind i fortællingen. Og jeg ved jo godt, at det ikke er sådan, det er, når man så bagefter skal ned og handle i Brugsen, men ting sker jo, de fleste fortryllende ting sker i verden, og det prøver jeg at sætte lys på.

Tænk, hvis man en dag lavede en hel tv-avis kun med alle de fantastiske ting, der er sket i løbet af en dag. Det ville vi jo synes var noget pladder, men alligevel, tænk engang... Det hele handler jo om klip og fraklip, om hvad vi vælger at kaste lys på. Og det gør "Mr. Saitos rejsebiograf" også. 📺

Du kan møde Annette Bjergfeldt den 25. oktober på Horsens Bibliotek, hvor hun fortæller om "Mr. Saitos rejsebiograf". Arrangementet er en del af "Grøn fællesspisning og foredrag", og du kan købe din billet på bibliotekets hjemmeside.

Fakta | Annette Bjergfeldt

Annette Bjergfeldt er forfatter, musiker, sangerinde og sangskriver. Hun romandebuterede i 2020 med "Højsangen fra Palermovej". Romanen fik strålende anmeldelser og er efterfølgende oversat til 19 sprog.

Bjergfeldt har det meste af sit liv levet som musiker og sangskriver. Hun har en årrække boet i USA, hvor hun spillede og skrev sange til sig selv og andre. Derudover afholder hun workshops for sangskrivere af alle slags.

Inden "Højsangen fra Palermovej" har hun skrevet tre børnebøger om pigen Børste samt håndbogen "Kogebog for sangskrivere".

I sensommeren 2023 er Bjergfeldt klar med sin anden roman med titlen "Mr. Saitos Rejsebiograf". Det er en kærlighedshistorie i syv bølger, der strækker sig fra Buenos Aires til New Foundland i tiden 1910- 1990. En roman om længslen efter at høre til og finde sin familie, selvom man ikke rigtig har nogen. Og en historie om en fiskerdreng med rav i øjnene, om filmmagi og bjerge af sko. Om fraklip og kærlighed i alle størrelser.

Foto: Sif Meincke

Mød en bæredygtig badass

I 2015 skiftede Gittemarie Johansen modeuge, impuls køb, store bøffer og charterrejser ud med en bæredygtig, plastikfri livsstil. Hendes nysgerrighed har ført til en spændende rejse ind i vores hverdagsforbrug, og hvilke vaner der batter.

Af Marie Hastrup Sørensen, formidler | Foto: Nicolas Cho Meier, Pexels

På bloggen Gittemary.com, deler Gittemarie Johansen gavmildt ud af sin viden om en mere bæredygtig livsstil.

En stor del af vores daglige aftryk kommer fra den mad, vi spiser. Men at omlægge sin kost til det grønnere kan være en næsten uoverskuelig opgave, for hvordan finder man egentlig rundt i, hvilke vaner der virkelig batter, og hvad der bare er varm luft?

Det kan du høre Gittemarie Johansen fortælle om, når hun den 9. januar 2024 besøger Horsens Bibliotek til en snak om bæredygtig madlavning. Hun giver det store overblik over vores fødevarer system samt tips og tricks til grønnere hverdagsvaner – både til hverdag og fest.

Du kan også kaste dig ud i at lave Gittemaries vegetariske version af en klassisk lasagne – se siden overfor.

Lasagnen kan spises til alle lejligheder. 🍴

Gittemarie Johansen er forfatter til bøgerne "Bæredygtig gourmet" og "Bæredygtig badass", som begge kan lånes på biblioteket.

Grøntsagslasagne

à la Gittemarie Johansen

Denne lasagne er den perfekte comfort food; hyggemaden, der kan spises kun med gaffel på sofaen til en god film eller sammen med gode venner, børn og voksne, en regnfuld onsdag i november. Den er fyldt med grønsager, uden man nødvendigvis opdager dem... Velbekomme!

Blomkålsbechamel

Fjern bladene fra blomkålen, skær den i mindre stykker, og lad dem simre i let saltet vand, til de er helt møre, ca. 20 – 30 minutter. Du kan begynde at lave grøntsagssovsen i mellemtiden.

Når blomkålen er mør, så mør at du kan mase den med fingrene, skal den blendes til en glat puré. Efterfølgende kan du presse puréen igennem en finmasket si, hvis du ønsker en mere cremet konsistens.

Tilsæt lidt mælk og en klat smør og rør det godt sammen med 2 – 3 tsk. muskatnød.

Grøntsagssovs

1. Hak løg og en peberfrugt fint og svits dem i en gryde med olie ved medium varme til væden fra peberfrugten er fordampet, og løget har taget lidt farve.
2. Tilsæt 3 tsk. tomatpuré, og rør det sammen.
3. Hak (med kniv eller foodprocessor) squash, gulerødder og champignon så fint som muligt, og svits det sammen med løg og peberfrugt, til væden er fordampet.

4. Tilsæt hvidløg, flåede tomater og den samme mængde vand som tomater (brug dåserne til at måle vandet, så får du samtidig det sidste tomat med).

5. Tilsæt krydderier. Det kan være frisk basilikum, tørret oregano, lidt chiliflager, salt, peber og tørret rosemarin. Smag dig frem.

6. Tilsæt røde linser for at få lidt ekstra protein i sovsen.

7. Læg låg på og lad det hele simre ved lav varme. Ideelt skal det simre i ca. 3 timer, hvor du rører undervejs. Jo længere det koger, desto bedre bliver det.

8. Nu er sovsen færdig, og du kan spise den på pasta, ris eller som fyld i en tortilla. Eller du kan samle din lasagne.

9. Når du skal samle lasagnen så start med et lag sovs i bunden af et ovnfast fad. Læg så et lag lasagneplader, et lag sovs og et lag bechamel og så videre, til du når kanten af fadet. Bag den ved 180 C i ca. 20-30 minutter, til pladerne er møre. Lad den hvile i ca. 10 minutter inden servering.

Smag selv til med fx basilikum, oregano, chiliflager, rosmarin, salt og peber

Du skal bruge:

- 1 blomkål	- 1 rød peberfrugt	- 1 bakke champignon
- Mælk el. plantemælk	- Olie	- 3 fed hakket hvidløg
- Smør evt. plantebaseret	- Tomatpuré	- 2 dåser flåede tomater
- Muskatnød	- 1 squash	- 4 spsk. røde linser
- 1 stort løg	- 3 gulerødder	- Lasagneplader

Fællesspisning, bogsalg og sorteringstips

Det summer af bæredygtig virketrang og grønne initiativer på Horsens Kommunes Biblioteker, der nu skal verdensmåls certificeres. Men hvad betyder det?

Af Gro Johanne Vase, formidler | Foto: Pexels, Horsens Bibliotek, Horsens Kommune

Måske har du bemærket det. Det farvede, cirkelformede logo for FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling er begyndt at fylde mere og mere på bibliotekernes udstillinger, på hjemmesiden og i arrangementsfolderen.

I takt med at Horsens Kommunes Biblioteker skal verdensmåls certificeres, er der kommet større opmærksomhed omkring workshops og inspirationsoplæg med udgangspunkt i ét eller flere verdensmål, samtidigt med at bæredygtigt forbrug er blevet mere synligt i bibliotekets dagligdag.

- Verdensmål handler blandt andet om bæredygtighed, og et bibliotek er som udgangspunkt noget af det mest bæredygtige, jeg kan forestille mig

Selv om den forestående certificering er ny, er arbejdet med for eksempel bæredygtighed og borgerinddragelse det dog ikke.

"Verdensmål handler blandt andet om bæredygtighed, og et bibliotek er som udgangspunkt noget af det mest bæredygtige, jeg kan forestille mig," lyder det

fra biblioteksleder Claus Hagstrøm Hansen.

"Det har vi været i 150 år med udlån af bøger, film og legetøj. Men vi er også en kæmpe ressource, hvad angår borgerinddragelse og partnerskaber for handling, som er det 17. verdensmål. Det vil certificeringen være en blåstempling af, samtidigt med, at certificeringen vil gøre os skarpere på, hvordan vi kan gøre det bedre i fremtiden," fortæller Claus Hagstrøm Hansen.

UGE17 satte fokus på verdensmål

Ét af de seneste tiltag med fokus på verdensmål er den landsdækkende temauge, UGE17, som løb af stablen for første gang i april 2023.

Horsens Kommunes Biblioteker markerede ugen i samarbejde med flere lokale organisationer og ildsjæle, hvis arbejde på den ene eller anden måde har rod i ét eller flere verdensmål.

Ugen bød således på et overvældende program bestående af aktiviteter og foredrag om alt fra unges mentale trivsel til vegetarisk hverdagskost, bogsalg, filmvisninger, gåture og fællessange.

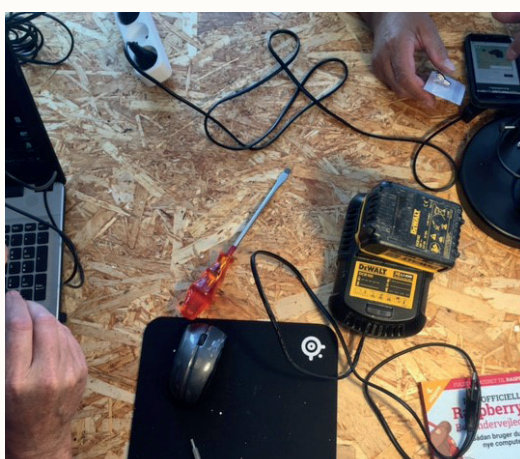
UGE17 finder sted igen i 2024.

På billederne på modstående side kan du se et lille udvalg af det, Horsens Kommunes Biblioteker gør for at sætte kurs mod en mere bæredygtig fremtid. Ikke kun i UGE17, men også resten af året og også internt i personalegruppen. Og på de følgende sider får du både sorteringstips og en klimasang.

Fakta | Certificering?

En verdensmåls-certificering skal styrke bibliotekernes rolle som drivkraft for borgerinddragelse og bæredygtighed. Det skal ske ved, at bibliotekerne selv bidrager til bæredygtige løsninger, samarbejder med lokalsamfundet og ansporer borgerne til at engagere sig. Certificeringen varetages af CHORA 2030. Flere biblioteker er allerede certificeret, og i Horsens er vi godt på vej.

Højtælning i Kuben, grøn fællesspisning og podcastproduktion med Ungerådet var nogle af de aktiviteter, der fandt sted i Horsens under bibliotekernes UGE17. Desuden er det året rundt muligt at låne legetøj fra Legeteket og få hjælp til hverdagsreparationer i Repair Café. Derudover har personalet oprettet en intern byttebiks, og så har vi erstattet plastikflasker og engangskrus med glas og porcelæn ved arrangementer. Tiltag, der på hver sin vis har til formål at sætte tanker i gang om måden, vi forbruger på.

Danmark har fået en klimasang:

"Den skulle hverken være lalleglad eller for trist"

Musikerne **Jonas Dueholm** og **Ida Wenøe** fortæller om at finde den rigtige balance i tilblivelsen af Danmarks nye klimasang.

Af Gro Johanne Vase, formidler | Foto: Hjalmar Krüger Lindø

Det regner med muligheder." Sådan lyder første sætning i Danmarks nye klimasang af samme navn.

Sangen blev udvalgt som vinder af konkurrencen 'Danmarks nye klimasang' under bibliotekernes verdensmålsuge, UGE17, hvor mere end 100 indsendte deres bud på, hvordan sådan én kunne lyde.

Dommerkomitéen, der bestod af musiker Katrine Muff, komponist Rasmus Skov Borring og direktør i Danmarks Biblioteksforening, Michel Steen-Hansen, valgte imidlertid at lade sejren gå til Jonas Dueholm og Ida Wenøe.

Jonas Dueholm har skrevet teksten til sangen, som han blandt andet er blevet inspireret til gennem sit arbejde som højskolelærer på Den Rytmske Højskole.

"Herude er jeg tæt på naturen og ser årstidernes skiften, men jeg er også tæt på de unge og har mange gode snakke med dem om, hvad der bekymrer dem. Og klimaet fylder noget. Derfor skal det også have en plads i sangkulturen," forklarer han, da jeg ringer ham op på en af hans vanlige gåture i naturlandskabet i Odsherred, hvor højskolen ligger.

"Udfordringen var at skrive en klimasang, som folk har lyst til at synge. Den skulle ikke være en løftet pegfinger, men den skulle heller ikke være holdningsløs. Det var vigtigt for mig at sige, at vi kan gøre meget," fortæller Jonas Dueholm om arbejdet med teksten.

Ida fra Træden satte musik til

Jonas Dueholm har selv skrevet flere melodier, men da han havde svært ved at finde den rette til "Det regner med muligheder", rakte han ud til sanger og sangskriver, Ida Wenøe.

"Jeg kendte ikke Jonas i forvejen, så det var en ære, at han syntes, mit tonesprog passede til hans lyriske arbejde," fortæller Ida Wenøe, der er opvokset i Træden

og blandt andet har trådt sine musikalske barnesko på Kulisselageret i Horsens, hvor hun også har optrådt flere gange.

Ida Wenøe kom med et bud på en melodi, og derefter havde de, fortæller hun, en rigtig god og nørdet pingpong om, hvordan rytmen skulle være.

Også for Ida Wenøe var det vigtigt at finde en god balance i arbejdet med den nye klimasang.

"Jeg havde lyst til at bringe noget melankoli ind i sangen – eller måske nærmere en eftertænksomhed. Det er jo en hårfin balance, for den skulle hverken være lalleglad eller for trist," fortæller Ida Wenøe. 🎵

Du kan se en video og downloade både tekst og noder på www.uge17.dk/klimasang. Men du kan også se teksten på bagsiden af dette magasin.

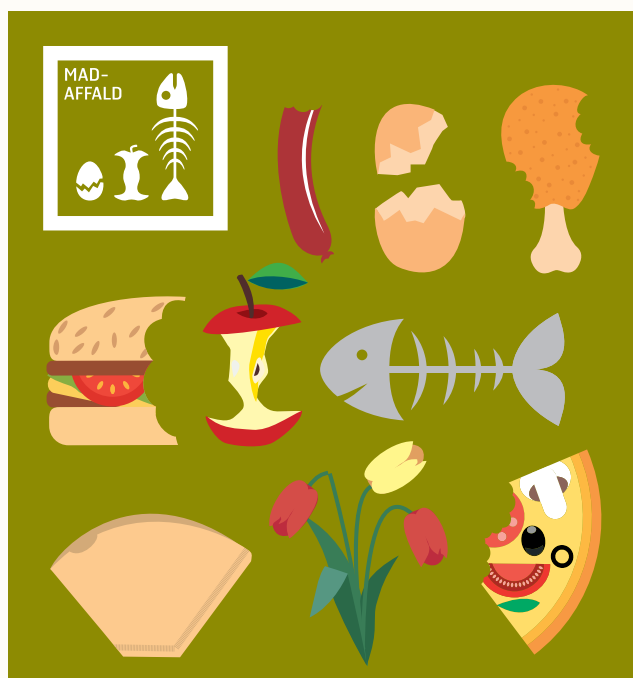

Jonas Dueholm (th) er musiker og højskolelærer og har skrevet teksten til "Det regner med muligheder". Ida Wenøe (tv) er sanger og sangskriver og opvokset i Træden ved Brædstrup. Sammen fandt de melodien til Danmarks nye klimasang.

Affaldssortering

Skal brugte kaffefiltre i madaffald? Er der forskel på pap og karton? Og hvad gør jeg med min brugte tandpastatube? Horsens Kommune får **nyt sorteringssystem i september 2024**. Indtil da skal du sortere affald som anvist på plakaten herunder. Fra midt i januar 2024 kan du på bibliotekerne se de nye affaldsbeholdere og få mere information om den kommende ændring i affaldssortering og i september 2024 vil Caroline Strandbygaard fra Affald & Genbrug komme forbi biblioteket og besvare spørgsmål.

Du kan holde dig opdateret om det nye system på horsens.dk/bolig/affald/nyordning2024

Sortér mig vel
Horsens Kommune

Klip mig ud
og brug mig når
du sorterer.

Tilbageblik

Fik du set det, du ville?

Her kan du se lidt af hvad der er sket på bibliotekerne i Horsens Kommune det seneste års tid.
Du kan se alle nye arrangementer på hjemmesiden eller tilmelde dig vores nyhedsbrev.

Følg os her:

Interview

Lyden af drengeliv

Bibliotekets formidler Thomas har talt med forfatter **Jonas Kleinschmidt** om teenagetiden, drengegrupper og om det soundtrack, der spiller til de mest omvæltende år i et liv.

Af Thomas Behrmann, formidler | Foto: Ivan Boll

Ungdomsårene og overgangen fra barn til voksen er en spændende brydningstid, som er definerende i livet. Men også definitiv på en måde. Det er her, man former sig, og her, meget bliver grundlagt. Det er en tid, hvor alt kan være sat på spidsen, og intet er konstant. Og så er det en tid, som er oplagt at udforske for mange forfattere.

Jeg har taget en snak med forfatter Jonas Kleinschmidt, som beskæftiger sig med ungdomsårene i de fleste af sine bøger og senest har udgivet "Det bedste til mig og mine venner" om unge drenge og gruppedynamik. Jeg spørger Jonas om, hvad det er, der gør den tid til noget helt særligt i et menneskes liv.

- Det, der fascinerer mig, er netop, at det er en brydningstid. Der er virkelig et før og et efter. Samtidig er det jo her, at alting sker for første gang. Alting skinner så stærkt og føles så intenst. Man er virkelig hovedpersonen i sit eget liv med alt hvad det indebærer af godt og skidt. Teenageårene er tvivl, usikkerhed, forelskelse, egoisme, eufori, skyld og skam for fuld udblæsning. Bagefter er man ikke længere den samme, og de valg man tog, sidder i én resten af livet. Som forfatter er det en periode, man kan gå tilbage til igen og igen, fordi det er så hudløs, sårbar og essentiel en del af alle menneskers livsbane.

Selvom perioden i Jonas' eget liv var ret uddramatisk, var det alligevel interessant for ham at genbesøge fortiden og hente inspiration, stemning og retning.

- Måske er det derfor, at jeg godt kan lide at gå tilbage og undersøge, hvad der egentlig skete. Tiden har det med at udglatte erindringer, forskønne og farve den. Og var det egentlig så uddramatisk? Nej, det var det jo ikke. Der var masser af drama under overfladen. Det er spændende at analysere det drama med den indsigt, jeg har nu, at hive det frem i et skånselsløst lys, vende og dreje det, dissekere det og virkelig forsøge at sætte de rigtige ord på den periode i mit liv.

- Jeg ville gerne skildre den stemning, der kan opstå i en vennegruppe, hvor gruppedynamikken tager over og man glemmer sig selv.

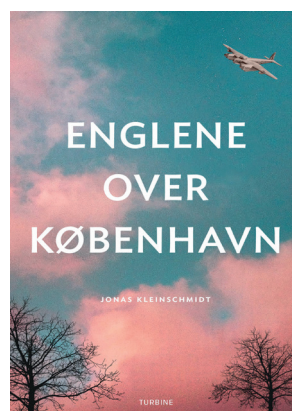
The Boys Are Back in Town

I de fleste af Jonas Kleinschmidts bøger skriver han os med ind i det fællesskab, der opstår mellem særligt de unge drenge. En gruppe som i populærkulturen gennem mange årtier er blevet beskrevet på en bestemt

måde, som har givet os et ensidigt billede af drenge i de formative år. Men tingene har taget en drejning.

- Der er heldigvis begyndt at komme flere af de nuancerede skildringer. I det hele taget er det, som om vi tager drengene og deres følelser mere alvorligt nu. Det har i hvert fald været mit mål fra starten, da jeg gik i gang med at skrive. Jeg var så træt af, at drenge altid blev beskrevet så endimensionelt. Som sådan nogle ufølsomme zombier. I mine romaner vil jeg gerne skildre drengene så komplekst som muligt. Det sociale spil, den hårde tone, men også hvordan de viser omsorg og kærlighed til hinanden på deres egen maske-rede facon.

I Jonas Kleinschmidts seneste bog, "Det bedste til mig og mine venner", er det netop dén beskrivelse af de unge drenge, vi møder. Samtidigt handler bogen om, hvordan man nogle gange kan komme til at undertrykke sig selv og sine egne grænser, når man færdes i flok. Om bogen siger Jonas:

Et udvalg af Jonas Kleinschmidts bøger, som selvfølgelig kan lånes på dit bibliotek.

- Jeg ville gerne skildre den stemning, der kan opstå i en vennegruppe, hvor gruppedynamikken tager over, og man glemmer sig selv – og hvor man måske også forsømmer at være en god ven, fordi man er mere optaget af at passe ind i gruppen. Gruppedynamikken

er jo euforisk, når alting spiller, og det hele går godt. Det kan føles berusende at være en del af en gruppe. Men måske glemmer man også at mærke efter, hvordan man i virkeligheden har det.

Soundtrack til ungdommen

Alting er kastet op i luften i ungdomsårene, og gruppedynamikken kan være med til både at sløre, men også at tydeliggøre et begreb som identitet hos de unge. Og det er lidt på samme måde, musik fungerer. Særligt i de unge år kan musikken være et spejl og en kanal, hvor følelser bliver kørt igennem og bekræftet eller returneret i et nyt lys. Både sangtekster, vibes og udtryk lægger ofte et beat til tilværelsen som ung.

For Jonas udgør musikken og teksterne en essentiel del af forfatterskabet og er et vigtigt værktøj i skriveprocessen. Men også et værktøj til at fortolke og forstå verden igennem. Selv i titlen på "Det bedste til mig og mine venner" er musikken til stede og sætter strøm til Gasolin-nummeret af samme navn fra 1977. En sang med vildskab, men også med skrøbelighed og uskyld.

- Det er min yndlingssang. Jeg synes, teksten er helt genial. Jeg bilder mig ind, at jeg kunne fornemme melankolien i teksten, da jeg hørte den som barn. Og siden er jeg blevet ved med at vende tilbage til nummeret og opdage nye aspekter. Boldspillet, venskabet, uskylden, synd, skam, dødsangst. Skøjteløb på Bagsværd Sø. Det hele er der. Samtidig er der en dobbelthed i titlen. Det var en god tid. Vi var verdens bedste venner. Men der røg noget i svinget. Sådan er livet jo. Jeg synes, teksten er eviggyldig.

En ekstra dimension til læseoplevelsen

Musik har stor magt som et stemningsbærende element i bogen, men også i forhold til persongalleriet. For eksempel lytter drengene til 90'ernes måske mest definerende hiphopikon, Wu-Tang Clan, hvilket bringer os endnu tættere på karaktererne. Også i bogen "Englene over København" er musikken tilstede, og referencerne strækker sig endda helt ind i tekstuniverset.

- I bogen lytter hovedpersonen, Johannes, til "Ud af min krop" af The Minds of 99. Det gør han, fordi det er et virkelig godt nummer, ét af de bedste nyere danske rocknumre, men også fordi der i teksten ligger en længsel efter at bryde fri af livets fysiske grænser, der passede helt perfekt til romanens handling.

Og sådan er det generelt i de fleste af Jonas' bøger, hvor musikken spænder over generationer og giver os navne som Sivas, Gilli, Drake og Young Thug, Bob Dylan, The Byrds og mange flere. Lyt til musikken, læs teksterne, og du får en ekstra dimension til din læseoplevelse.

Inspiration

Læseoplevelserne har været med i både skoletasken

og på drengeværkstedet, da Jonas selv var ung. Her læste han bl.a. "Martin & Victoria" af Klaus Lynggaard, "Radiator" af Jan Sonnergaard samt Klaus Rifbjergs "Den kroniske uskyld". Siden har flere ungdomsbøger, film og tv-serier gjort stort indtryk på ham og formet ham som forfatter. Titler som "Mine glade 60'ere", "Stand By Me", "SKAM", "Kids", "Fucking Åmål" og "Beverly Hills 90210" er blandt de skildringer af ungdomskulturen, der har sat sig stærkt i erindringen hos ham. Og nu, hvor Jonas selv leverer læseoplevelser til de unge, hvad er det så, han håber, de unge tager med fra hans bøger?

- Jeg tror, at nogle af dem føler sig set. Jeg prøver at skrive så ærligt som muligt og skildre ungdomslivet uden formaninger. Og så håber jeg, at eftertænkigheden bliver siddende i dem. Og at de finder et mod til at vise sårbarhed. Tvivl, sårbarhed, usikkerhed, angst er jo helt normale aspekter af et ungdomsliv. Ja, af et liv. Det må vi ikke glemme.

Forskningen fortæller os, at ungdomsårene er den periode, vi har flest erindringsglimt fra, når vi ser tilbage i voksenlivet. Måske kan vi lide, hvad vi husker, måske ville vi gerne kunne lave noget om. Så til sidst spørger jeg Jonas, hvad han ville sige til sig selv, hvis han kunne møde sig selv i den alder, hvor han var én af drengene. Svaret er befriende ukompliceret:

- Tag det roligt. Gør tingene i dit eget tempo. Det skal nok gå. 🍷

Playliste til Jonas' bøger

Bob Dylan – "Song to Woody"
Sivas – "Det gode liv"
Gilli – "C'est la vie"
Wu-Tang Clan – "Triumph"
Kanye West – "Runaway"
The Minds of 99 – "Ud af min krop"
Brian Eno – "Discreet music"
I Am Bones – "Home Is The One Corner Of Hell..."
Yung Lean – "Hoover"
Lil Peep – "Falling Down"
The Byrds – "Wasn't Born to Follow"
Rammstein – "Du hast"

Lån vinyl på biblioteket

VINYLLJUGT

på biblioteket

Lørdag d. 28 januar 2023 holdt vi for første gang plademesse på biblioteket. Interesserede havde forinden booket en gratis stand – og her var både garvede sælgere og folk, som deltog for første gang. Vi gentager succesen i 2024.

Af formidler Inger Andersen | Foto: Inger Andersen

|||||
SÆT KRYDS

27.
JAN.
2024

Kl. 9 begyndte standeholderne at stille op. Der blev slæbt kasser i stride strømme på sækkevogne og møbelhunde og alle borde kom i brug. Dørene til salen blev åbnet kl. 10 hvor plademessen officielt blev skudt i gang med en talk mellem Espen Strunk og Jacob Faurholt om bl.a. musikbyen Horsens og glæden ved vinyl.

Espen er mangeårig journalist hos GAFFA, forfatter til flere bøger og nu bosiddende i Horsens.

Jacob udgav sidste år albummet "When the spiders crawl", som er hans første, indspillet og produceret i privaten i Horsens. Som afslutning gav Jacob et par akustiske numre på guitar.

De næste par timer blev der handlet og snakket musik i stor stil, og salen summede af entusiasme og begejstring over de sorte lakskiver. Til at hjælpe hyggen på

vej og inspirere de besøgende var tre lokale musikkyndige blevet inviteret til at stå for baggrundsmusikken en times tid hver. På vinyl selvfølgelig.

Først Per Christensen som fra 2019–2022 havde pladebutikken Cat Musik på Kattesund, og i løbet af sommeren åbner ny butik i Borgergade. Dernæst Michela Mellson fra kommunens kulturfdeling som bl.a. var festivalleder på Wall of Sound med navne som Tobias Rahim, Gilli, Saveus og Blæst. Sidste navn var Bæench, et ungt upcomming band fra Horsens, som du kan læse mere om i interviewet på side 18–19.

En dag hvor folk hyggede sig og fik gode snakke om musik. Mange gik hjem med nyt til samlingen og nogle købte deres allerførste vinyl. 📀

Vi gentager selvfølgelig succesen næste år, så sæt et stort kryds i kalenderen den 27. januar 2024.

Horsenshadet

Horsens får én over nakken både i Niels Franks **"Fanden tage dig"** og Glenn Bechs **"Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet"**, der begge udkom i efteråret 2022. Dykker man længere ned i bøgerne og deres medieomtale, lader vreden mod byen dog til at være mere kompleks end som så.

Af Gro Johanne Vase, formidler | Foto: Se portrætfotos

Med bøger som Glenn Bechs manifest "Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet" og Niels Franks brutale historie om drabet på hans søster fremstår den østjyske by nu som kroneksemplet på noget nær en dansk velfærdsdystopi."

Sådan skrev Christian Johannes Idskov i Politiken i kølvandet på udgivelserne af Glenn Bechs "Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet" og Niels Franks "Fanden tage dig" under overskriften "I 2022 gik litteraturen helt ad Horsens til".

Fælles for de to udgivelser er nemlig, at Horsens spiller en central rolle som kulisse for nogle forfærdelige erfaringer, som de to forfattere hver især deler ud af i deres bøger.

Og den deraf afledte vrede mod byen er til at tage at føle på hos de to eksilhorsensianere.

"Bøgerne handler på hver sin vis om at sidde fast i Horsens og forsøge at frigøre sig. En tveægget vrede til byen løber gennem forfatternes skrift," skrev en tredje eksilhorsensianer, Kristian Lynggaard, blandt andet om de to udgivelser i litteraturtidsskriftet Vagant.

– Et stort raseri kom ind fra højre og farvede alt. Det gav kun mening for mig at skrive et manifest. Et kampskrift.

"Jesus fra Horsens"

Dykker man mere ned i bøgerne og den massive medieomtale, der har været af dem begge, lader vreden mod

Glenn Bech fotograferet af Sara Galbiati.

byen dog til at være mere kompleks end som så.

I "Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet" beretter Glenn Bech om en barsk opvækst præget af homofobi og nedbrydende mobning som del af arbejderklassen i 90'erne og 00'ernes Horsens, som han også betegner som "det danske Trumpland", men det er i lige så høj grad storbyen, kultureliten og den ifølge forfatteren hykleriske forestilling om, at alle har lige muligheder, der står for skud i bogen.

"Et stort raseri kom ind fra højre og farvede alt. Det gav kun mening for mig at skrive et manifest. Et kampskrift. For jeg var ved at brænde sammen over den kløft, der er mellem os i Danmark. Vi er overhovedet ikke lige," fortalte han i et interview med Horsens Folkeblad tidligere på året.

Manifestet har fået flere anmelderroser med på vejen, men særligt begejstret var Weekendavisens anmelder, Linea Maja Ernst, der blandt andet kaldte Glenn Bech for "klassekampens duks" og "Jesus fra Horsens".

"Han komplicerer de sædvanlige politiske kampe

og positioner, som ofte bliver forudsigeligt sort-hvide, højre-venstre, de boomer-gjorte versus de woke-gjorte (...) Rasende og renhjertet og forbløffende let af elske. Tak, Jesus fra Horsens," skrev hun i sin anmeldelse.

- Jeg hader ikke byen. Jeg har bare en privat historie med den by, der ikke er alt for køn.

"Jeg hader ikke byen"

I "Fanden tage dig" kobler Niels Frank byens barske historie med den tragedie, der overgik hans familie, da hans søster på brutal vis blev myrdet af sin eksmand under en bodeling af deres tidligere fælles hjem i Horsens.

Niels Frank fotograferet af Sara Galbiati.

"Horsens udviklede sig måske nok. Men vores familie er slået tilbage til den samme primitivisme med trusler og slagsmål og banden og svovlen," står der i bogen.

I et interview i Weekendavisen i forbindelse med udgivelsen af bogen bliver vreden projiceret direkte over på byen og især dens arkitektoniske udvikling. "Jeg ser morderens primitivisme spejlet i byen," udtalte han og fortsatte: "Nogle sparker på deres hund. Jeg sparker så til Horsens."

At der med det tilsyneladende indædte Horsens-had er tale om en projektion blev tydeligere, da han i forbindelse med et andet interview til Horsens Folkeblad i 2022 sagde:

"I min private, lille verden repræsenterer byen uro og problemer. Men det er ikke sandheden om Horsens. Det er sandheden om mit forhold til byen og ikke spor andet. Jeg hader ikke byen. Jeg har bare en privat historie med den by, der ikke er alt for køn. Jeg har mistet mange mennesker. Det værste i mit liv er sket i Horsens."

"Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet" og "Fanden tage dig" er begge udkommet på Gyldendal i september 2022 og har været indstillet til flere litterære priser i 2022 og 2023. "Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet" modtog Politikens Litteraturpris 2022.

Om bøgerne

I manifestet "Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet" bryder Glenn Bech med vrede, humor og misundelse alle illusioner om lige muligheder med udgangspunkt i sine egne erfaringer i klassesamfundet, blandt andet som opvokset i arbejderklassen i 90'erne og 00'ernes Horsens.

"Fanden tage dig" er Niels Franks rå og brutale beretning om mordet på hans søster, der blev begået af hendes eksmand i forbindelse med bodelingen af deres tidligere hjem i Horsens.

#horsenslæser

Forfatterne

Niels Frank, født i Brædstrup, 1963, debuterede som forfatter med digtsamlingen "Øjeblikket" i 1985. Er i dag bosiddende i København.

Glenn Bech, født i Horsens, 1991, debuterede som forfatter med den selvbiografiske roman, "Farski-bet" i 2021. Er i dag bosiddende i København.

#horsenslæser

FRA 3D PRINT TIL LÆDERSYNING

Book tid i Værkstedet, og lær om blandt andet 3D print, kom og byg en lydmaskine, eller find glæden ved lædersyning som her.

Af Jonas Sandager Brammer Møller, formidler | Foto: Jonas Sandager Brammer Møller, Pexels

På bibliotekets værksted får kreativiteten frit løb. Spændevidden går fra klassisk håndarbejde som lædersyning, til de nyeste teknologier som 3D-print og andre digitale fabriktionsformer.

Book tid og skab dine egne projekter

Du kan altid booke en tid i Værkstedet, så du kan bruge maskinerne. Er det første gang, du skal benytte en teknologi, hjælper vi dig i gang, så du kan komme godt fra start.

Kom til workshops, og få inspiration til din kreativitet

Vi afholder løbende workshops i Værkstedet. Lær for

eksempel principperne bag 3D-design, og få hjælp til at gøre dit første design klar til 3D-print.

Eller prøv kræfter med lædersyning. Lær sytekniken, og få tips til, hvordan du ender ud med et lækkert produkt. Har syvejledningen på siderne her givet dig blod på tanden, er denne workshop lige noget for dig.

Du kan også komme og bygge din helt egen lydmaskine! Vi fyrer op for loddekolberne og os er løs og lærer om både elektronik og lyd. 🎧

Du kan læse meget mere om vores udstyr, materialepriser og booking på hjemmesiden på www.horsensbibliotek.dk/værkstedet.

Book din tid
i Værkstedet på
hjemmesiden

Vi arbejder ikke kun med læder på værkstedet. Her er alt lige fra 3D-printer og loddekolber til tekstiltryk.

Vejledning | Sy en kortholder i læder

Syl, tråd, nåle og kantpoleringstræ

Sy med sadelmagersting

Polér med kantpoleringstræ

Færdig kortholder – fx til lånerkort

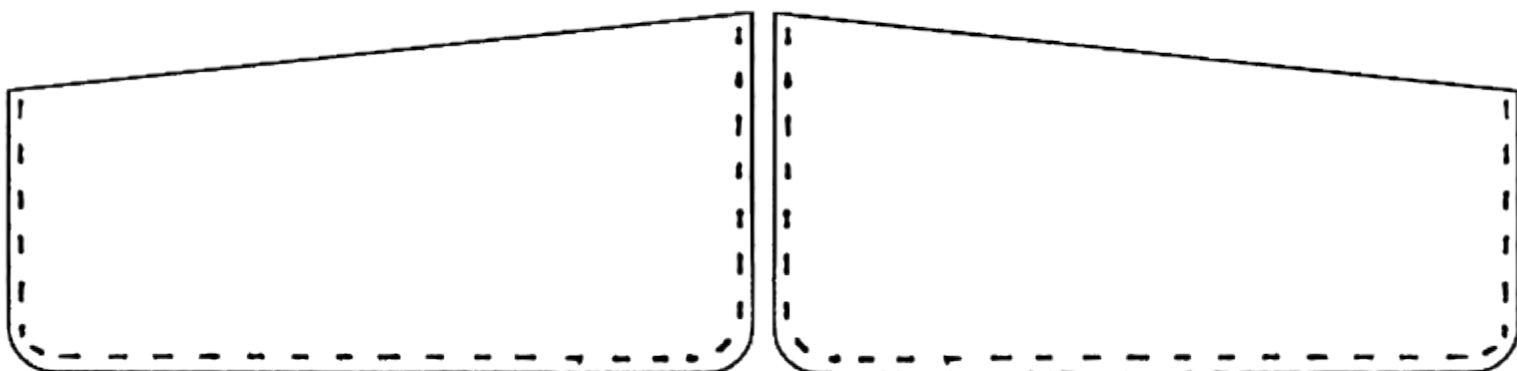
1. Klip skabelonen herunder ud.
2. Tegn mønsteret op på dit læder.
3. Klip forsigtigt de tre dele ud.
4. Lav huller med en syl ved de opmærkede prikker.
5. Sy delene sammen med sadelmagersting.
6. Hvis du vil gøre kortholderen ekstra flot, kan du polere kanten med et kantpole ringstræ – først med vand og derefter med fx bivoks.
7. Til slut kan du give din kortholder en gang læderfedt eller -olie, for at give den en flot finish.

Det skal du bruge

- Læder i ca. 2-3mm tykkelse
- Hobbykniv og skæreunderlag
- Evt. kantpoleringstræ og voks, samt læderfedt eller -olie
- Syl
- Lineal
- Tråd og nåle
- Saks

Sadelmagersting?

Når man syr læder, bruger man ofte sadelmagersting, som sys med en nål i hver ende af tråden. I det første hul føres tråden halvvæjs igennem læderet. Herefter syr man i 8-taller, så begge nåle kommer igennem hvert hul, fra samme side, som de kom ud af det forrige hul. Scan her for at se en demonstration:

Interview

Jeg græd som pisket

Læs med når krimiforfatter Lone Theils fortæller om betydningen af biblioteker, forbilleder og den første store læseoplevelse. Du får også et godt skriveråd.

Af Thomas Behrmann, formidler | Foto: Thomas A.

KRIMIMESSEN
**16.-17.
MARTS**

UDKOMMER
24. OKT. 2023

Nyt af Lone Theils

Lone Theils er aktuell med "Uforløst", som er tredje og sidste bind i serien om den stædige vestjyske politiassistent Signe Brask. Bogen er udkommet på forlaget People's.

Vi har taget en snak med den populære krimiforfatter, Lone Theils, om biblioteker, Krimimessen, gode læseoplevelser, forbilleder og om en helt særlig sangskjuler...

Er du vokset op med at gå på biblioteket?

- I dén grad. Hvor andre som teenagere hang på gadehjørnerne, var jeg typen, der efter skole kørte direkte ned på biblioteket. Her hyggede jeg mig med at høre lydbøger, musik og bare sidde og læse. Vi havde (og har) et ret fantastisk bibliotek i Holstebro, hvor jeg voksede op. Det har spillet en kæmpe rolle for min store glæde ved bøger og biblioteker. Min store svaghed var, at jeg havde lidt svært ved at skille mig af med bøgerne igen, når jeg først havde lånt dem. Og det førte til så mange hjemkaldelser, at sangskjuleren til min konfirmation var udformet som et hjemkaldelsesbrev.

Hvad er dit første minde fra dit lokale bibliotek?

- Mindet ligger helt tilbage fra før, vi fik et nyt bibliotek, hvor jeg var med min mor på "voksenbiblioteket" og fik lov til at sidde og rode i kassen med børnebøger, mens hun valgte, hvad hun skulle have med hjem. Jeg husker den hyggelige duft af bøger og den ro, jeg altid har elsket ved biblioteker.

Hvilken bog var din første store læseoplevelse?

- Som barn var jeg vild med Jules Vernes "En verdensomsejling under havet", som jeg læste igen og igen. Men følelsesmæssigt gjorde det nok størst indtryk på mig som 12-årig, da jeg læste Jakob Bech Nygaards "Guds blinde øje" om den forældreløse Anne, der ender på børnehjem. Jeg græd som pisket.

Er der en sætning du er særlig stolt af at have skrevet?

- Jeg er altid glad når jeg skriver *The End* og lidt forbavset over, at jeg alligevel kom igennem en ny bog med alle de lavpunkter og højdepunkter, der er i den proces. Resten af tiden tænker jeg, at jeg må gøre det lidt bedre næste gang.

Hvilken bog har samlet set gjort størst indtryk på dig?

- Det skifter heldigvis igennem et langt liv, hvilke bøger der rører en, men jeg vil sige, at forfattere, der har haft stor indflydelse på mig som menneske og den måde, jeg ser verden på, er Karen Blixen, Suzanne Brøgger, Erica Jong og ikke mindst Bjarne Reuter, der til sammen har lært mig vigtige ting om fatalisme, feminisme og humor. Bjarne Reuter har sprogligt været et forbillede for mig som barn, teenager og voksen.

Er der en bestemt bog, person eller begivenhed, der

har været medvirkende til, at du ville være forfatter?

- Nej, jeg har altid haft lyst til at skrive. Men jeg kan huske, at da jeg læste Peter Høegs "Fortællinger om natten" som 19-årig, tænkte jeg faktisk en overgang, at jeg simpelthen ikke kunne tillade mig at blive forfatter efter det, efter sådan en perfekt bog. Det kom jeg mig heldigvis over. Men "Fortællinger om natten" er stadig en stærk bog.

Hvornår følte du dig som forfatter?

- Det oplagte er jo at sige, at da jeg så mit eget navn på en forlagskontrakt, og der stod "forfatteren" under mit navn. Men måske har jeg altid følt mig som forfatter og følt, at forfattere var en slags hellig stamme af mennesker, som jeg gerne ville tilhøre. At det var min stamme. Til min store overraskelse er jeg ikke blevet et andet menneske af at være forfatter af profession, som jeg er nu. Jeg er stadig helt, som jeg plejer, bare med det her fantastiske job.

Du har været på Krimimessen flere gange. Hvad har messen betydet for dig og dit forfatterskab?

- Krimimessen har været en stor del af min karriere. Jeg debuterede som forfatter fredag og stod på Krimimessen lørdag. Det var en berusende oplevelse at være sammen med læserne og mærke den store interesse, og helt fantastisk at opleve at forlaget havde udsolgt af min bog, allerede inden jeg havde optrådt. Messen er højdepunktet på året for mig og de fleste andre krimiforfattere. Her er en helt fantastisk stemning, og jeg er sikker på, at messen er med til at bidrage til, at vi har et rigtig fint sammenhold, kollegerne imellem også.

Hvilken bog vil du til hver en tid anbefale andre at læse?

- For folk, der gerne vil være forfatter, er det Steven Kings "On Writing", jeg altid anbefaler. Fra den har jeg hentet et af de bedste råd om at skrive: Skriv, når du skriver. Rediger, når du redigerer. 📌

Ta' på bustur til Bogforum

Den 4. november er vi på Tema-scenen på Bogforum med aktuelle krimier og forfatterinterviews, og vi arrangerer selvfølgelig en bustur. Læs mere og køb din billet på hjemmesiden.

KRIMIMESSEN
Horsens Kommunes
Biblioteker | 16.-17. MARTS 2024
LIG MED MERE

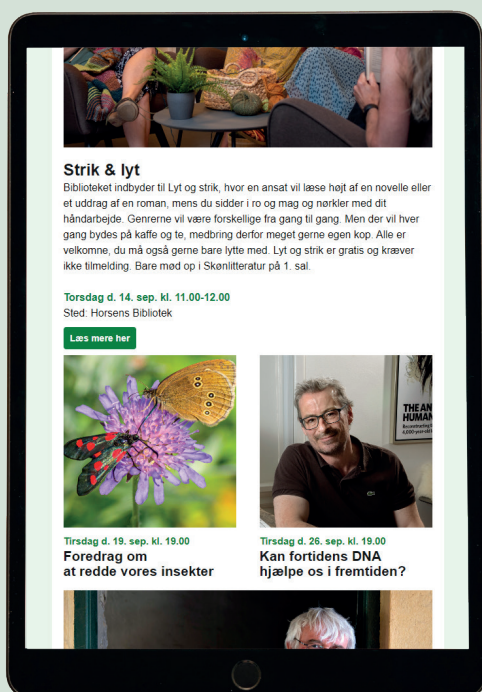
SE MERE PÅ KRIMIMESSEN.DK

Én kulturskov. Flere grene.

Har du ikke lige tid til at kigge forbi det fysiske bibliotek, så kan du heldigvis få masser af bibliotek på mange andre måder. På **hjemmesiden** finder du artikler, interviews, anbefalinger og meget mere, mens du kan få hurtige læsetips og nyt om arrangementer på vores **sociale medier**. Du kan også tilmelde dig vores **nyhedsbrev** med kulturnyt og nyt om arrangementer. Vil du hellere have det hele i ørerne, så tjek vores **podcasts** med bl.a. anbefalinger af de nyeste bøger. Go' fornøjelse.

Kultur... i indbakken

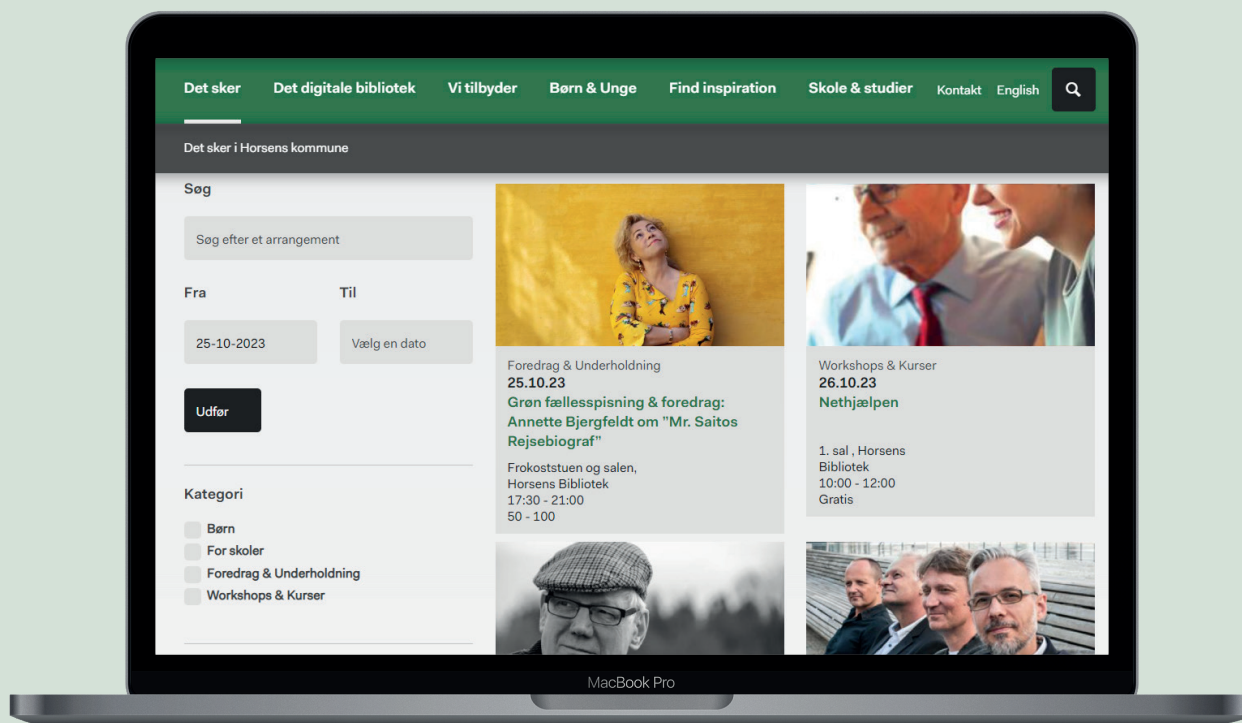
I vores nyhedsbrev får du en smagsprøve på periodens **arrangementer, anbefalinger af bøger, film og musik**, et læsetip eller en lille overraskelse. Og så er det her, du som den første inviteres til de arrangementer, som pludselig opstår. Det er selvfølgelig gratis, og du kan altid melde det fra igen.

Kultur... til øregangene

Vores podcasts giver dig blandt andet mulighed for at følge med i, hvad der kommer af nyt på biblioteket. **Titlerne er så nye, at de måske først lige er sat på hylden.** Hvis de endnu ikke er landet dér, kan de reserveres på bibliotekets hjemmeside. Vi taler også om faglitteratur, dét for børn – og så er der masser af krimi-podcasts fra Krimimessen. Tune in og lyt med.

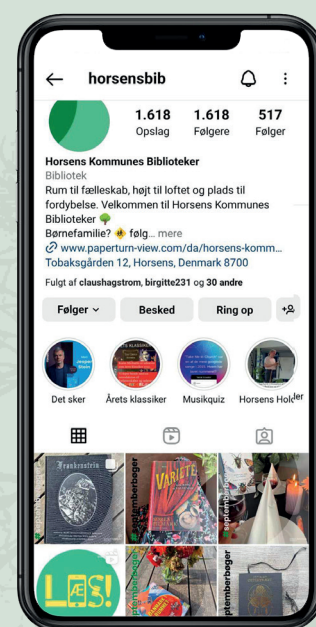
Det sker på biblioteket... book din billet på hjemmesiden

På hjemmesiden kan få et overblik over **alle arrangementer på alle kommunens biblioteker** – og købe billet. Du kan også låne eller reservere med få klik – lige fra kugledyner og legetøj til vinyl og tidsskrifter. Derudover finder du også masser af inspirerende artikler, bog- og filmtips og interviews med forfattere – fra Jonas Kleinschmidt til Annette Bjergfeldt. Se mere på horsensbibliotek.dk

Følg os... og følg med

Der sker så meget på biblioteket, at det kan være svært at følge med. Hvis du ikke vil gå glip af noget, så følg os på **Facebook** eller **på Instagram**, hvor vi både har en profil for voksne og én for børn. Det er her vi annoncerer, hvis vi pludselig har mulighed for at holde et ekstra arrangement, det er her du kan følge med i, hvad der sker bag kulisserne – og her du får at vide, at det næste store bogsalg er på vej.

MANGA!

MANGA MANIA!

Manga-tegneserierne hitter, men hvad er det, de små finurlige bøger kan? Rasmus, som er formidler i børnebiblioteket, giver os lidt historie og fortæller om fascinationskraften.

Af Rasmus Tågelund Riishøj, formidler

Måske kender du Garfield, Tintin og Spiderman, men kender du Son-Goku, Naruto eller Sailor Moon? Den japanske tegneserie, mangaen, er blevet mere og mere populær i vesten de seneste 20 år, men har eksisteret siden sidst i det 18. århundrede.

Sport- eller Gør-det-selv-manga?!

Manga er den japanske betegnelse for tegneserier og betyder noget i retning af "underholdende tegninger", men i Japan bruges manga-formatet til formidling af alle slags emner og ikke bare til underholdning.

Man kan finde mangaer om alt lige fra sport til gør-det-selv-manualer og skønlitteratur. I dag er næsten 40% af alle tryksager, der bliver udgivet i Japan, mangaer, og i USA er næsten 70% af alle solgte tegneserier en eller anden form for manga.

Et par af kendetegnene ved manga er den specielle tegnestil, hvor karakternes udtryk og bevægelser ofte overdrives for at demonstrere en pointe eller stemning og i modsætning til de bøger, vi er vant til, læses en manga "bagfra" – det vil sige, at historien starter der, hvor vi er vant til, at den slutter, og så læses den modsat vores normale læseretning: Oppefra og ned, fra højre mod venstre. Det kan føles vildt frustrerende og forvirrende til at begynde med, men inden længe læser man dem, som om man aldrig havde bestilt andet.

Manga på biblioteket

Bibliotekerne har et stort udvalg af mangaer både på dansk og på engelsk, og der kommer hele tiden nye til.

Serier, der hitter lige nu, er fx "Vinland Saga", en historisk inspireret manga, der foregår i vikingetiden og handler om en ung mands stræben efter hævn.

Men også "Kaiju no.8", hvor vi møder taberen Kafka, der pludselig får evnen til at forvandle sig til et af de monstre, der hærger byen og som bringer ham i konflikt med det dødbringende monsterjægerkorps, eller "Spy x Family", hvor mesterspionen "Twilight", er nødt til at lave en falsk familie for at kunne udføre sin nye mission, lidet vidende at hans nye kone er en dødsensfarlig snigmorder, og at deres adopterede datter er en tanke-læsende telepater, der kender alle deres hemmeligheder!

Jo, mangaer er sjove, gakkede, underholdende og enormt hyggelig læsning for både børn og voksne. 📖

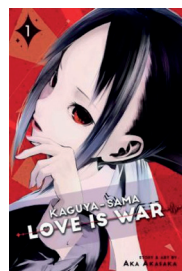
Rasmus anbefaler

My Hero Academia

DANSK

Izuku eneste ønske er at blive en superhelt, men desværre er han et af de få børn, der fødes uden særlige kræfter. Det forhindrer ham ikke i altid at handle heltmodigt, selvom det nær er ved at tage livet af ham flere gange. Tilfældigvis er Jordens mægtigste helt, "Almighty", på udkig efter en afløser og lige netop hans kræfter skal man måske slet ikke være født med...

Kaguya-sama: Love is War

ENGELSK

De to voldsomt populære elevrådsformænd, Kaguya og Miyuki, er faldet for hinanden. Men de er ALT for stolte til at være den første til at indrømme deres følelser for den anden, og dermed tabe kampen om, hvem der først må krybe til korset og erklære sin kærlighed! Så hvem kan mon tvinge den anden til at sige det først og vinde dysten?

Assassination Classroom

ENGELSK

Et næsten usårligt rumvæsen invaderer jorden og knuser halvdelen af månen. Jorden står for tur, hvis ikke gymnasieklasser 3-E kan klare væsens udfordring: "Myrd mig inden et år, eller jeg udsletter jorden". Men hvad gør man, når man er oppe imod noget, der er næsten usårligt – og som i øvrigt lige har udnævnt sig selv til ens klasselærer?

Lån | Mangaens magi

Jan Kjærs bog er en gennemgang af de forskellige elementer og virkemidler i den japanske tegneseriestil, manga. Med udgangspunkt i ansigtsudtryk, chibi-figurer, baggrunde og lydord. For alle fans.

Nyt på hylderne

Regnbuefarver på biblioteket

Flere unge efterspørger bøger med LGBTQ+repræsentation, og blandt andet derfor har Horsens Bibliotek lavet regnbuehylder ved ungdomsbøgerne.

Af Gro Johanne Vase, formidler | Foto: Pexels, Politikens Forlag, Høst & Søn, Gads forlag

For nyligt afsluttede vi et projekt på Horsens Kommunes Biblioteker, hvor vi blandt andet interviewede en række unge om deres læsevaner. Og allerede fra få minutter inde i det første gruppeinterview stod det klart, at bøger med LGBTQ+repræsentation var blandt deltagernes foretrukne emner at læse om. Det stod dog også klart, at disse bøger kunne være svære at finde blandt bibliotekets andre bøger. Biblioteket har flere delopstillinger, fx fantasy, science fiction, krimi og spænding, men ikke LGBTQ+.

Indtil nu.

Ved bibliotekets ungdomsbøger har vi nemlig forsøgt os med at lave regnbuehylder, dvs. afgrænsede hylder med bøger, som læseren kan forvente har et LGBTQ+ element.

Hos Horsens Pride er de også begejstrede for, at LGBTQ+ litteraturen har fået en synlig plads på biblioteket.

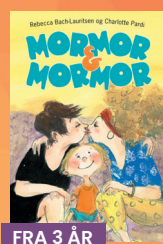
- Vi holder Pride for at minde verden om den rigdom af forskelligheder, mennesker repræsenterer, og netop repræsentation og tydelighed er nogle af de vigtigste grundstøtten til at føle sig set og valideret som menneske. Regnbuehylder på lokale biblioteker vil i høj grad bidrage til, at vores unge LGBTQ+ mennesker føler sig repræsenteret og set som ligeværdige medlemmer af vores samfund, lyder det fra Nicklas Hansen, der er medarrangør af Horsens Pride.

Regnbuebøger for alle

Indtil videre er de bøger, der står på regnbuehylderne, dog også at finde på bibliotekets øvrige hylder. For eksempel er Alice Osemans Heartstopper-tegneseriebøger både at finde på regnbuehylderne og blandt tegneserierne. At en bog for eksempel handler om en spirende forelskelse mellem to high school-fyre, betyder ikke, at den ikke byder på en god historie for unge (og voksne), der ikke identificerer sig som LGBTQ+personer.

Det er Heartstopper-serien et eksempel på, og derfor skal regnbuebøgerne også være at finde for dem, der ikke aktivt opsøger dem på egen hånd.

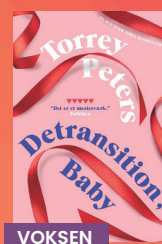
Husk også, at vi har bøger med LGBTQ+repræsentation for alle aldre og målgrupper – fra Rebecca Bach Lauritsens billedbog, "Mormor og mormor", om at have to mormødre, som er kærestes, til Torrey Peters' storsælgende debutroman for voksne, "Detransition, baby", fra og om translivet i New York. 🌈

FRA 3 ÅR

FRA 14 ÅR

VOKSEN

Har du spørgsmål eller leder du efter en bestemt bog, så spørg os eller skriv på horsensbibliotek@horsens.dk

Regnbuefacts

Horsens Pride

Horsens Pride blev afholdt første gang i september 2022, hvor mere end 1500 deltog i festlighederne. Se mere på Facebooksiden Horsens PRIDE eller på Instagram under navnet @horsenspride.

Hvad er LGBTQ+?

LGBT+ eller LGBTQ+ står for Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender and Queer og bruges som samlede betegnelse for gruppen af seksuelle- og kønsminoriteter. +et dækker over, at flere bogstaver er kommet til, og derfor bruges LGBTQIA+ mere og mere, hvor I står for Interseksuel og A for Aseksuel.

True Colours

True Colours er et trykt fællesskab under Horsens Ungdomsskole for LGBTQ+personer mellem 12 og 17 år i Horsens og omegn. Vil du vide mere, kan du skrive til tbpo@horsens.dk

Det regner
Med muligheder
Gem dig bag din paraply
Eller læn dig op mod stormen nu, med brystet mod det ny!
Vi kan leve hele livet
Uden helt at ville se
Hinanden

Det springer
Fra datakilder
Og fra lag af permafrost
Men vi mangler vist at løse noget i og mellem os?
Vi har masser af beviser
Vi skal bare samle os
Og handle

Det buldrer i sindets skove
Når en vane brænder ned
Op fra asken stiger spirer af en ny nysgerrighed
Kan man slukke vækstmaskinen
Lukke hamsterhjulet ned?
Og plante?

Det bløder
Af lysnuancer
I årtiers solnedgang
Alt det røde råber til dig: Du kan elske morg'nen frem!
Vi kan eje hele verden
Men må følge drømmen om
En anden

Klimasangen "Det regner med muligheder"
af Jonas Dueholm & Ida Wenøe, 2023

Horsens Kommunes Biblioteker

Tobaksgården 12
8700 Horsens
Telefon: 76 29 24 00
www.horsensbibliotek.dk

Horsens Kommunes
Biblioteker